

Apothecarius

Śląskie Forum Farmaceutyczne

ISSN 1232-7220

28 lipca 2023 r.

nr
51

**1. miejsce drużyny Śląskiej Izby Aptekarskiej
w IX Mistrzostwach Polski Okręgowych Izb Aptekarskich
w Piłce Nożnej Halowej – Chorzów, 25 marca 2023 r.**

Mistrzostwa Polski Farmaceutów w Biegu Przełajowym

III Mistrzostwa Polski Farmaceutów w Biegu Przełajowym Lubliniec, 14.10.2023 r.

DYSTANS

- bieg główny – 5 km dla biegaczy oraz uczestników Nordic Walking i biegu z psem
 - bieg dzieci – 500 m i 1000 m

REJESTRACJA

- www.zmierzymczas.pl

WYDAWCA:

Rada Śląskiej Izby Aptekarskiej
ul. Kryniczna 15
40-637 Katowice

tel. (32) 608 97 60
kom. +48 668 220 354
fax (32) 608 97 69
www.katowice.oia.pl
redakcja@katowice.oia.pl

KOLEGIUM REDAKCYJNE:

dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk
Redaktor Naczelny

prof. Dionizy Moska
Redaktor Honorowy

mgr farm. Andrzej Bednarz
Zastępca Redaktora Naczelnego

dr n. farm. Piotr Brukiewicz
Zastępca Redaktora Naczelnego

dr n. przyr. Kazimiera Klementys
Zastępca Redaktora Naczelnego

dr n. farm. Mikołaj Konstanty
Zastępca Redaktora Naczelnego

prof. dr hab. Paweł Olczyk
Zastępca Redaktora Naczelnego

dr n. farm. Igor Rymkiewicz
Zastępca Redaktora Naczelnego

mgr inż. Lech Wróblewski
Redaktor Prowadzący

NAKŁAD: 3200 szt.

DRUK: NAVIA

ŚLĄSKA IZBA APTEKARSKA W KATOWICACH

Godziny otwarcia:

poniedziałek-piątek — godz. 8.00–15.00

Konto bankowe:

PKO I o/Katowice 59 1020 2313 0000 3002 0019 3508
Alior Bank 09 2490 0005 0000 4530 4571 9706

OSOBY FUNKCYJNE RADY ŚLĄSKIEJ IZBY APTEKARSKIEJ

dr n. farm. Mikołaj Konstanty
prezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej
kom. +48 500 004 975
e-mail: konstanty.mikolaj@slaskaoia.pl

dr n. farm. Piotr Brukiewicz
wiceprezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej
kom. +48 603 759 825
e-mail: piotr.brukiewicz@wp.pl

dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk
wiceprezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej
kom. +48 502 519 784
e-mail: kaczmarczyk.piotr@slaskaoia.pl

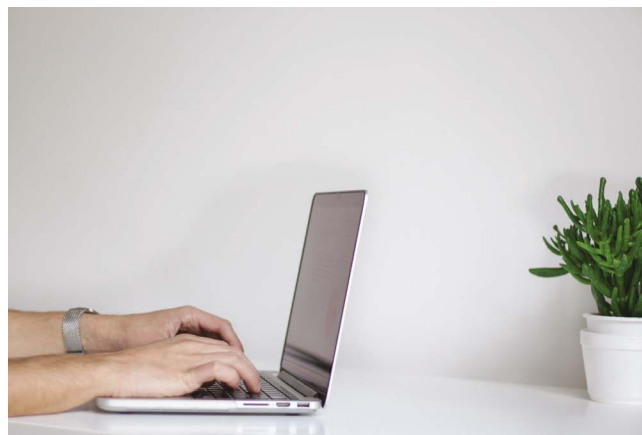
mgr farm. Krzysztof Majka
skarbnik Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej
kom. +48 601 508 798
e-mail: majka.krzysztof@slaskaoia.pl

06

CO TAM PANIE W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

Od pewnego czasu zastanawia mnie komunikacyjny negatywny fenomen mediów społecznościowych szeroko rozumianej farmacji

08

STREFA FARMACEUTY

Już wkrótce strona internetowa Śląskiej Izby Aptekarskiej www.katowice.oia.pl zaoferuje nowe możliwości. Połączymy w jeden serwis portal informacyjny, szkoleniowy i ogłoszeniowy

09

KOMISJA APTEK SZPITALNYCH

Głównymi kierunkami prac komisji była działalność szkoleniowa oraz integracja środowiska farmaceutów szpitalnych

10

KURS PIERWSZEJ POMOCY

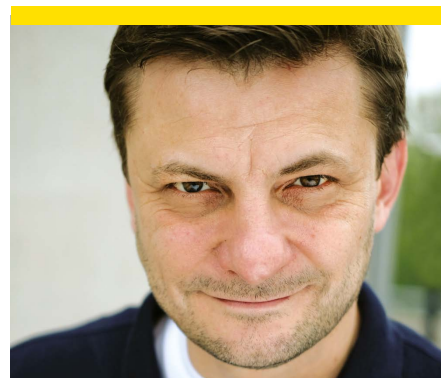
W kwietniu odbyła się pierwsza edycja kursu Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy organizowana przez Śląską Izbę Aptekarską. Wszyscy farmaceuci zdali egzamin i uzyskali tytuł ratownika KPP

12

KATARZYNA WINSZ-SZCZOTKA

Profesor SUM badawczo-dydaktyczny w Katedrze i Zakładzie Chemii Klinicznej i Diagnostyki Laboratoryjnej Wydziału Nauk Farmaceutycznych w Sosnowcu, SUM w Katowicach

16

FARMACEUCI.ORG

Wybuch wojny na Ukrainie w lutym 2022 r. zmobilizował polskie społeczeństwo do bezprecedensowej akcji niesienia pomocy osobom poszkodowanym w konflikcie zbrojnym

SPIS TREŚCI

14 DARIUSZ RAJCZYK

19 HISZPAŃSKA FARMACJA

MARCIN CICHON, KATARZYNA
MOŁĘDA-KRAWIEC, ZOFIA ZARZYCKA

24 ZMIANY W APTECE

KRYSTIAN SZULC

26 ORZECZENIA OSA

OKRĘGOWY SĄD APTEKARSKI

30 IX MISTRZOSTWA POLSKI OIA W PIŁCE NOŻNEJ HALOWEJ

DOROTA HAPETA, LECH WRÓBLEWSKI

34 NOWOROCZNA GALA

DOROTA HAPETA, LECH WRÓBLEWSKI

36 VIII OGÓLNOPOLSKI KONKURS FOTOGRAFICZNY DLA FARMACEUTÓW-FOTOFARM

28

XXI RAJD TURYSTYCZNY SIA

Piękna tradycja rajdowa śląskich aptekarzy po raz kolejny zgromadziła entuzjastów gór, przyrody, przygody i uśmiechu

OD REDAKCJI

*Jeziora pozornie są takie spokojne, gdy lek-
ka pokrywa je falka [...] Jan Kaczmarek*

„Niepodobna wstąpić dwukrotnie do tej samej rzeki” – ten przypisywany Heraklitowi z Efezu cytat znakomicie oddaje charakter aktualnej polskiej farmacji. Tempo zmian legislacyjnych oraz dynamika całego rynku ochrony zdrowia sprawia, że ta alegoryczna rzeka w swym rwącym nurcie nieodwracalnie zmienia farmaceutyczny krajobraz, podmywając odwieczne brzegi klasycznej dystrybucji oraz tworzy nowe, nie do końca zbadane, meandry usług farmaceutycznych w aptekach, szpitalach, a może także prywatnych praktykach farmaceutycznych. Wzrost ciśnienia w naczyniach połączonych sprawia, że ciecz szuka ujścia. Widzimy coraz wyraźniej, że współczesna farmacja pod naporem zewnętrznych, ale też wewnętrznych ograniczeń szuka nowych możliwości, w których nurtach farmaceuci mogliby realizować i rozwijać swoje zawodowe ambicje.

Aby mogło do tego dojść, konieczny jest udział w samorządzie farmaceutów młodych, ambitnych i odważnych. Konieczna jest otwartość środowiska na nowe

inicjatywy. Rolą bardziej doświadczonych farmaceutów nie jest tworzenie spiętrzeń czy zapór, a wsparcie nowych nurtów, które z czasem będą rosnąć, ponieważ małe źródła tworzą wielkie wody. Powinniśmy pracować wspólnie, aby zmiana oblicza zawodu miała charakter ewolucji, a nie chaotycznej rewolucji, która niczym powódź, nierzadko niszczy wszystko na swej drodze.

Na koniec życzę Państwu i sobie, aby propozycje legislacyjne naszego środowiska nie przepadły w sejmowych szkwałach jak „kamień w wodę”, nasze postanowienia i postulaty nie były „patykiem na wodzie pisane”, a nasz głos nie jawił się rządzącym jedynie „burzą w szklance wody”.

*Zapraszamy do lektury
biuletynu „Apothecarius”*

*Redaktor naczelny
dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk*

PRZEGLĄDY LEKOWE

Przeglądy lekowe w Śląskiej Izbie Aptekarskiej

– całonocne warsztaty
praktyczne. Szczegóły:
<https://tiny.pl/ccpjg>

STRATEGIA DLA SZCZEPIEŃ
2030

W związku z zakończeniem
prac przez Radę Ekspertów
OPZCI oraz opublikowaniem
przez Ogólnopolski Program
Zapobiegania Chorobom
Infekcyjnym dokumentu
programowego **STRATEGIA
DLA SZCZEPIEŃ 2030**
oddajemy w Państwa ręce
**koncepcję rozwoju oraz
podniesienia poziomu
wyszczepialności
w naszym kraju** m.in.
poprzez wprowadzenie
rozszerzonego wachlarza
szczepień ochronnych
do polskich aptek
ogólnodostępnych
w perspektywie 2030 r.
Szczegóły: <https://opzci.pl/>

▲ W auli Wydziału Nauk Farmaceutycznych w Sosnowcu przy ul. Jedności 8 15 kwietnia 2023 r. o godz. 10.00 odbyła się uroczystość **dyplomatorium absolwentów kierunków: farmacja, analityka medyczna, biotechnologia medyczna oraz kosmetologia**. Prezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej dr n. farm. Mikołaj Konstanty wręczał zaświadczenia o posiadaniu Prawa Wykonywania Zawodu Farmaceuty.

POSIEDZENIE ŚLĄSKIEGO FORUM SAMORZĄDÓW

W siedzibie Śląskiej Izby Aptekarskiej w Katowicach 19 czerwca 2023 r. o godz. 16.00 odbyło się **posiedzenie Śląskiego Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego**. W trakcie spotkania jednomyślnie przyjęto petycję w sprawie możliwości odliczania od podstawy opodatkowania składek członkowskich zapłaconych przez osoby wykonujące zawód zaufania publicznego na rzecz samorządów zawodowych.

2. MIEJSCE ŚLĄSKIEJ IZBY APTEKARSKIEJ W RAFTINGU

Załoga Śląskiej Izby Aptekarskiej w składzie Grzegorz Gołczyk, Roman Misiak, Marek Molski oraz Michał Rzepczyk zajęła 2. miejsce w VII Mistrzostwach Polski Farmaceutów w Raftingu, które odbyły się w dniach 19–21 maja 2023 r. na starorzecz Wisy w Krakowie.

ZERO TOLERANCJI DLA PATOLOGII

MAILOWY KANAŁ KOMUNIKACYJNY:

zeropatologii@slaskaoia.pl

Grupy dyskusyjne dla wszystkich farmaceutów Śląskiej Izby Aptekarskiej

DISCORD DLA FARMACEUTÓW ŚLĄSKIEJ IZBY APTEKARSKIEJ

Przypominamy wszystkim farmaceutom ze Śląskiej Izby Aptekarskiej o możliwości dołączenia do grupy dyskusyjnej i wymiany informacji w komunikatorze Discord.

Umożliwia on zarówno prowadzenie rozmów, jak i korzystanie z tekstowej wersji programu, która pozwala na przysyłanie zdjęć i plików multimedialnych. Można z niego korzystać przez przeglądarkę internetową lub zainstalować aplikację Discord w telefonie.

W celu przyłączenia się do grupy farmaceutów Śląskiej Izby Aptekarskiej w aplikacji Discord prosimy o:

1. założenie (rejestrację) indywidualnego konta w aplikacji Discord: <https://discord.com/register>. Nazwa użytkownika powinna zawierać obowiązkowo pełne imię i nazwisko. Prosimy także o dodanie swojego zdjęcia w portalu;
2. kontakt mailowy z biurem Śląskiej Izby Aptekarskiej (katowice@oia). W mailu proszę wskazać imię, nazwisko, numer PWZ oraz nazwę użytkownika w portalu Discord.

Film przybliżający działanie komunikatora znajdziecie Państwo na stronie:

<https://www.youtube.com/watch?v=NI3861yP8Mw>

<https://www.youtube.com/watch?v=yenigJamUlo>

Mam nadzieję, że platforma spełni Państwa oczekiwania.

W przypadku problemów technicznych proszę o kontakt mailowy z Lechem Wróblewskim z biura Śląskiej Izby Aptekarskiej: wroblewski.lech@slaskaoia.pl

Z poważaniem
prezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej
dr n. farm. Mikołaj Konstanty

SZKOLENIA

ClickMeeting

WEBINARY

Śląska Izba Aptekarska w okresie pandemii COVID-19 zapoczątkowała e-szkolenia z cyklu „Webinarowa środa”, które obecnie, ze względu na duże zainteresowanie, realizujemy w każdym dniu tygodnia.

Rejestracja

Chętnych do udziału w szkoleniu zapraszamy do rejestracji na stronie:

www.slaskaoia.clickmeeting.com

Dane statystyczne

Liczba webinarów

- styczeń–grudzień 2021 r. – 68
- styczeń–grudzień 2022 r. – 36
- styczeń–czerwiec 2023 r. – 25

Liczba uczestników

- maj–grudzień 2021 r. – 6 253
- styczeń–grudzień 2022 r. – 12 137
- styczeń–czerwiec 2023 r. – 7 576

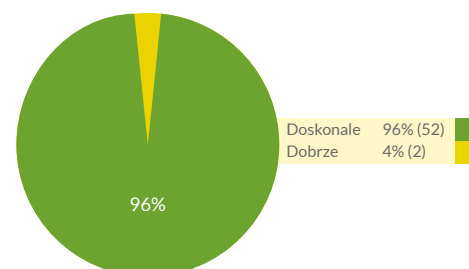
Średnia liczba uczestników biorących udział w webinarze

- 2021 r. – 481
- 2022 r. – 337
- 2023 r. – 303

Maksymalna liczba uczestników biorących udział w webinarze

- 2021 r. – 1000
- 2022 r. – 814
- 2023 r. – 513

Przykładowe podsumowanie webinaru

CO TAM PANIE W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH, CZYLI ŚWIAT CIĘTYCH WYPOWIEDZI ...

Od pewnego czasu zastanawia mnie komunikacyjny negatywny fenomen mediów społecznościowych szeroko rozumianej farmacji. Codziennie sporo swojego czasu poświęcam na czytanie, wgrzanie się w aktualną problematykę zawodu. Tematykę ukazywaną pod bardzo różnymi kątami i z różnej perspektywy, ujętą w artykułach rozlicznych portali branżowych oraz w komentarzach, często skrajnych, w otwartych lub zamkniętych kanałach mediów społecznościowych. Czytając czasem ostre jak brzytwa radykalne wypowiedzi, nie tylko reprezentantów naszego środowiska, nachodzą mnie pewne przemyślenia. Wiem już czym są clickbaity i często opisywana i społecznie karcona mowa nienawiści, ale z drugiej strony wiadomo „vox populi, vox Dei”.

Wiele z wypowiadanych opinii i prawd, oczekiwań, a także poruszanych problemów stanowi znamienitą wartość w kontekście organizacji i planowania działań na poziomie każdego samorządu zawodu zaufania publicznego. I szczerze mówiąc, a właściwie szczerze pisząc, dobrze, że takie komentarze odnajdujemy, gdyż rzucają one kolorowe światło wiedzy lub niewiedzy na znane lub nieznane tematy.

Jednak w tym właśnie miejscu zauważam problem moich rozważań – niesamowitą łatwość wypowiadania skrajnych opinii i używania negatywnych określeń, czasem naprawdę w błahych sprawach. Krzyczące i tnące jak skalpel chirurga słowa, takie jak: kompromitacja, wstyd, skrajna nieodpowiedzialność, hańba, głupota, tracą już dzisiaj na znaczeniu i akcencie, gdyż hańbą, kompromitacją, wstydem i głupotą jest też wszystko co chcemy zaakcentować.

Swoją drogą, co zauważalnie smutne, to fakt przyzwolenia na takie wypowiedzi i wszechobecna w mediach znieczulica na wszystkie obrażające nas epitety. Już jakiś czas temu przestało mnie dziwić, że podpisujący się imieniem i nazwiskiem farmaceuta z innej części naszego kraju, nie będący członkiem ŚIA, którego nigdy nie widziałem, po niemal każdym moim publicznym wpisie lub wystąpieniu nazywa mnie wiecznie kompromitującym się i skrajnie

nieodpowiedzialnym, delikatnie ujmując, „głupcem”. Zastanawiam się tylko, czy tak to powinno wyglądać? Czy jako osoby wykonujące ważny (jak sami to zauważamy) medyczny zawód zaufania publicznego takiej komunikacji rzeczywiście chcemy? Czy może w dzisiejszych zwariowanych czasach zależy nam na anonimowym lub jawnym wylaniu naszych frustracji lub niezadowolenia, a może tylko na obelżywym potraktowaniu podmiotu wypowiedzi, zemście, czy może jednak na głęboko specyficznym udoskonaleniu przedmiotu dyskusji.

Zgodnie ze starą zasadą – jeżeli sami szanować się nie będziemy, to inni szanować też nas nie będą! I tu wspomnieć powinienem o mocno zapomnianym fakcie, że każdy z nas, piszący lub w inny sposób wypowiadający się publicznie, ma prawo do swojej własnej opinii lub zdania, których wszyscy, grupowo lub pojedynczo, nie musimy dzielić, pozostając na koniec dnia przy stanowiskach rozbieżnych na dany temat lub mając inny pogląd na sprawę i rozwiązanie. Pamiętajmy, to ludzkie, demokratyczne, że w wielu wnioskach po prostu się różnimy.

Ostatnio w naszej farmacji sporo się zmieniło i zmienia nadal. Mam świadomość, że część rozwiązań jest zaskoczeniem. Można je było inaczej – być może lepiej – wprowadzić. Niejednokrotnie zapominamy o tym, że jako samorząd – reprezentanci

zawodu, nie na wszystko mamy taki wpływ, jaki byśmy chcieli mieć lub jaki nam się przypisuje! Ale, na miły Bóg, przekazmy światu informację, że na część z tych osiągnięć, zapisów prawnych, rozwiązań i praktyk czekaliśmy z utęsknieniem wiele lat, a nierzadko traktujemy je tak, jakby były nam dane od zawsze. A ja, podróżując z branżowymi wykładami po Europie, odnoszę nieodparte wrażenie, że wiele zaprzyjaźnionych krajów patrzy na nas z podziwem i nieukrywaną zazdrością.

Koleżanki, Koledzy, chcę Was prosić, aby nieco ostudzić temperaturę wypowiedzi, dyskusji i komentarzy, a jednocześnie podnieść ich merytoryczną wartość, zwrócić uwagę zarówno na dobór słów, jak i określeń. Wzmocnić kontrolę emocji i ludzkich słabości. Postawić na merytorykę i rozwiązania, a nie czcze i obraźliwe przerzucanie się epitetami. A przede wszystkim dostrzec w oponentie drugiego człowieka, który zasługuje na szacunek. Pod rozważkę pozostawię też pytanie – czy wielu problemów nie powinniśmy rozwiązywać i komunikować, nie tylko w świetle lamp i otwartych komentarzach pod postami, ale telefonicznie, mailowo lub w rozmowie twarzą w twarz? Ważmy słowa! Pozostawiam to Państwu

*Czy wielu problemów nie powinniśmy rozwiązywać i komunikować, nie tylko w świetle lamp i otwartych komentarzach pod postami, ale telefonicznie, mailowo lub w rozmowie twarzą w twarz?
Ważmy słowa!*

do przemyślenia, gdyż przed nami rok wyborów, także w naszym samorządzie zawodowym.

Aby jednak nie pozostawić Państwa w depresyjnym nastroju, kończąc tego wstępu, wspomnę wspaniałą atmosferę w czasie spotkania farmaceutów na I Gali Noworocznej ŚIA. Wsłuchując się w głosy, komentarze oraz zbierając opinie, pomimo dużego stresu organizatorów, imprezę oceniam jako bardzo udaną. Wspólnie, po pandemicznej przerwie, uhonorowaliśmy wielkie farmaceutyczne serca – osoby zaangażowane w pomoc humanitarną dla Ukrainy, która się przejawiała w różnej postaci, oddaliśmy szacunek wszystkim za-

sługującym na wyróżnienie w eleganckim anturażu Teatru Rozrywki w Chorzowie. Bardzo serdecznie dziękuję przybyłym gościom oraz osobom zaangażowanym w przygotowanie. Na koniec dobra informacja – decyzją Rady ŚIA, ponownie spotkamy się na Gali Noworocznej ŚIA w przyszłym roku.

Życząc trafnych wyborów, oddaję w Państwa ręce kolejne wydanie naszego „Apothecariusza” i proszę – ważmy słowa wymawiane i pisane!

Pozdrawiam serdecznie

dr n. farm. Mikołaj Konstanty
prezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej

STREFA FARMACEUTY

Już wkrótce strona Śląskiej Izby Aptekarskiej www.katowice.oia.pl zaoferuje nowe możliwości. Połączymy w jeden serwis portal informacyjny, szkoleniowy i ogłoszeniowy. Uruchomimy także dla Państwa „Strefę Farmaceuty”, gdzie będzie możliwość m.in. weryfikacji i zmiany danych osobowych oraz zatrudnienia w rejestrze izby, rozliczenia okresów edukacyjnych, sprawdzenia i opłacenia składek, złożenia wniosku na opiniowanie kierownika i wiele innych. Uruchomienie już wkrótce.

ŚLĄSKA IZBA APTEKARSKA
W KATOWICACH

LOGOWANIE REJESTRACJA

Nasza Izba Strefa Do pobrania Pamiętamy Kontakt

WEBINAR
Śląskiej Izby Aptekarskiej
punktowane szkolenia on-line

Kalendarz

14.10.2023
[09:00] III Mistrzostwa Polski Farmaceutów w biegu przełajowym - Lubliniec - 14.10.2023 r...

24.08.2023
[09:00] XII Żeglarskie Mistrzostwa Polski Aptekarzy - 24-27.08.2023 r. ...

ZOBACZ WIĘCEJ

Newsletter

Twój adres e-mail

☐ Akceptuję regulamin*

ZAPISZ SIĘ

Wyszukaj w portalu wg tytułu, treści

Artykuły/Newsy

SZUKAJ ZAAWANSOWANE

Newsy

Zobacz wszystkie

27.04.2023
III Mistrzostwa Polski Farmaceutów w biegu przełajowym - Lubliniec - 14.10.2023 r.
Śląska Izba Aptekarska zaprasza do udziału w III Mistrzostwach Polski Farmaceutów w biegu przełajowym, które odbędą się 14 października (sobota) 2023 r. w Lublińcu.
WIĘCEJ ▶

24.04.2023
Zmiana ustawy Prawo farmaceutyczne
Zmieniona została ustawa o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz.U. z 2023 poz. 605; art. 82), w której zawarto też zmiany ustawy Prawo farmaceutyczne.
WIĘCEJ ▶

24.04.2023
Zmiana prawa pracy
Ustawa z dnia 9 marca 2022 r. wprowadziła szereg zmian w Kodeksie Pracy (KP), które przedstawiam poniżej. Ustawa wchodzi w życie z dniem 26.04.2023 r. Wybór zmian, które wprowadziła ustawa:
WIĘCEJ ▶

ŚLĄSKA IZBA APTEKARSKA
W KATOWICACH

Joanna KOWALSKA
MOJE KONTO

Nasza Izba Strefa Do pobrania Pamiętamy Kontakt

Podsumowanie danych farmaceuty

Joanna KOWALSKA
PWZ: 06543210
Bieżące zatrudnienie:
Apteka Ogólnodostępna
40-637 Katowice, ul. Aptečna 1
EDYTUJ DANE

Saldo punktów
8 PKT
Okres edukacyjny:
od: 2019-01-01
do: 2023-12-31
DODAJ SZKOLENIA
DODAJ OKRESY

Saldo skadek
46 zł
Składka
Stawka: 46.00
Rodzaj: Składka: 46.00
SZCZEGÓŁY SALDA
OPŁAĆ SKŁADKI
WNIOSKUJ O ZMIANĘ

Lista Twoich wniosków

Wyszukaj wg nazwy, opisu itd...

FILTRY NOWY WNIOSEK

ID	Typ	Utworzony	Aktualizacja	Status	Opcje
24	Zmiana składek	04.04.23 01:32:45	04.04.23 01:32:58	Weryfikacja	
23	Zmiana danych	25.03.23 03:02:57	25.03.23 03:04:48	Zaakceptowany	
22	Zmiana danych	25.03.23 02:58:05	25.03.23 02:59:06	Zaakceptowany	
21	Zmiana danych	24.03.23 07:03:18	25.03.23 02:23:32	Zaakceptowany	

Wyników na stronie 15 1-4 of 4

KOMISJA APTEK SZPITALNYCH

Sprawozdanie z działalności w okresie od października 2021 r. do września 2022 r.

AUTOR: DR N. FARM. PIOTR KACZMARCZYK | ZDJĘCIA: PIXABAY.COM

Głównymi kierunkami prac komisji była działalność szkoleniowa oraz integracja środowiska farmaceutów szpitalnych. Ze względu na sytuację epidemiczną zdecydowana większość aktywności odbywała się w przestrzeni webinarowej, przy średniej liczbie uczestników przekraczającej 250, co stanowi około 150% wzrost liczby uczestników od ubiegłego roku.

Spotkania stacjonarne

• 18.10.2021 r. Katowice – *Nowe, praktyczne kompetencje farmaceutów szpitalnych – na jakim etapie wdrożenia UoZF jesteśmy i co czeka nas w niedalekiej przyszłości* – Prezes Podkarpackiej Okręgowej Rady Aptekarskiej, mgr farm. Marcin Bochniarz.

Szkolenia webinarowe

- 1.12.2021 r. – *Identyfikacja problemów z przetykaniem i ich konsekwencji w praktyce farmaceutycznej – neurologopeda* – Anna Klimek.
- 27.01.2022 r. – *Cyfryzacja przepływu produktów medycznych na rzecz większego bezpieczeństwa pacjentów i poprawy komfortu pracy personelu* – dr n. ekon. Anna Gawrońska.
- 16.02.2022 r. – *Dwa lata pandemii COVID-19* – prof. Dorota Zarębska-Michaluk.
- 2.03.2022 r. – *Zapobieganie zdarzeniom niepożądanym przy pracy z lekami cytostatykami* – mgr farm. Magdalena Jurczyk.
- 6.04.2022 r. – *Prehabilitacja – czy może*

zacząć się w aptece? – prof. Tomasz Banasiewicz, dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk.

- 11.05.2022 r. – *Tlenoterapia w oddziale szpitalnym oraz w domu pacjenta* – mgr piel. Anna Mielech.
- 8.06.2022 r. – *Kody Datamatrix jako odpowiedź na obecne i przyszłe potrzeby szpitala* – Dominika Gurba, Anna Gawrońska.
- 13.06.2022 r. – *Usługi farmacji klinicznej – jak to wygląda w Polsce?* – mgr farm. Kamila Urbańczyk, specjalistka farmacji klinicznej.
- 26.09.2022 r. – *Płynoterapia wewnątrzszpitalna – punkt widzenia praktyka* – lek. med. Michał Długaszek.

Inne aktywności

- Przeprowadzono dwa zdalne spotkania robocze Komisji ds. Aptek Szpitalnych.
- Kanał komunikacji – Grupa na Messengerze Facebooka – *Śląska Farmacja Szpitalna* (wzrost liczby uczestników z około 100 do 125).
- 27–28.05.2022 r. – konferencja *Prehabilitacja 2022 – to działa*. Organizatorem wydarzenia był Instytut Chirurgii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Środowisko farmaceutyczne reprezentował wiceprezes ŚIA dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk, który w swoim wystąpieniu *Prehabilitacja – czy może zacząć się w aptece?* przedstawił koncepcję włączenia do tej formy opieki farmaceutów, zarówno na poziomie aptek szpitalnych, jak i placówek ogólnodostępnych.

• 28–29.09.2022 r., Pułtusk – czynny udział w Krajowym Zjeździe Stowarzyszenia Menedżerów Opieki Zdrowotnej. Przewodniczący Komisji ds. Aptek Szpitalnych dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk w ramach panelu eksperckiego, przedstawił wyniki badania ankietowego dotyczącego stanu zatrudnienia i wynagrodzenia farmaceutów szpitalnych, przeprowadzonego przez Śląską Izbę Aptekarską. Przedstawiono także propozycje większego zaangażowania szpitalników w proces szpitalnej opieki farmaceutycznej oraz usług szpitalnych i klinicznych.

• Zainicjowano współpracę farmaceutów szpitalnych zrzeszonych w Śląskiej Izbie Aptekarskiej z Uniwersytetem Humanistyczno-Przyrodniczym w Częstochowie w zakresie dydaktyki praktycznej, w ramach tworzonego w Częstochowie wydziału farmaceutycznego.

• 22.04.2022 r. w ramach dyplomatorium Wydziału Farmaceutycznego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk wygłosił wykład *Rola farmaceutów szpitalnych w procesie prehabilitacji*.

• Opracowanie materiału na temat postępowania poekspozycyjnego po zakłuciu (autor: lek. med. Marcin Kaczmarczyk).

• Opracowanie dotyczące obrotu gazami medycznymi – we współpracy z mec. Krystianem Szulcem.

 Uczestnicy kursu
kwalifikowanej pierwszej pomocy

KURS PIERWSZEJ POMOCY

W kwietniu odbyła się pierwsza edycja kursu Kwalifikowana Pierwsza Pomoc, organizowana przez Śląską Izbę Aptekarską.

AUTOR: DR N. FARM. PIOTR KACZMARCZYK | ZDJĘCIA: DR N. FARM. PIOTR KACZMARCZYK

▲
Przygotowywanie do transportu rannego

▲
Zabezpieczenie motocyklisty po wypadku

Wszyscy farmaceuci zdali egzamin i uzyskali tytuł ratownika KPP. W opinii uczestników szkolenie zostało przeprowadzone przez firmę Jura Rescue Team s.c. bardzo profesjonalnie, szczególnie wysoko oceniono wiedzę i zaangażowanie prowadzącego – rat. med. Dominika Neski. Na podkreślenie zasługuje również znakomita współpraca z druhami z OSP Otoła, dzięki którym mieliśmy możliwość szkolenia praktycznego w okolicznościach zbliżonych do rzeczywistych zdarzeń drogowych.

Dla wszystkich absolwentów kursu hurtownia MEDIFARM z Tychów, będąca częścią grupy Anmar, ufundowała zestawy sprzętu służącego do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy. Szczególne podziękowania za pomoc w skompletowaniu zestawów składamy kierownikowi hurtowni mgr. farm. Grzegorzowi Gołczyłkowi oraz dyrektorowi handlowemu hurtowni Markowi Hermanowi.

Podziękowania składamy również firmom HARTMANN Polska oraz Grupie NEUCA, które wsparły finansowo udział farmaceutów w kursie, a także firmie BBraun za przekazanie płynów do dezynfekcji.

Uczestnicy kursu jednomyślnie stwierdzili, że inicjatywy szkoleniowe w zakresie różnorodnych form udzielania pierwszej pomocy są bardzo potrzebne i powinny być kontynuowane.

Zachęcamy do śledzenia wydarzeń tematycznych organizowanych przez Śląską Izbę Aptekarską oraz dołączenia do koleżeńskiego grona farmaceutów szkolących się, aby móc nieść pomoc.

▲
dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk

KATARZYNA WINSZ-SZCZOTKA

Profesor SUM badawczo-dydaktyczny
w Katedrze i Zakładzie Chemii Klinicznej
i Diagnostyki Laboratoryjnej Wydziału Nauk
Farmaceutycznych w Sosnowcu,
SUM w Katowicach

AUTOR: DR HAB. N. MED. KATARZYNA WINSZ-SZCZOTKA, PROF. SUM

dr hab. n. med.
Katarzyna Winsz-Szczotka, prof. SUM

Szanowni Państwo, możliwość przedstawienia na łamach czasopisma „Apothecarius – Śląskie Forum Farmaceutyczne”, informacji o pracach Studium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Nauk Farmaceutycznych w Sosnowcu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, to wielka przyjemność i honor, i w takim poczuciu przyjąłem to zaproszenie.

Wykonywanie zawodu farmaceuty, zgodnie z zapisami Ustawy o zawodzie farmaceuty, ma na celu ochronę zdrowia pacjenta oraz ochronę zdrowia publicznego, rozumianego jako zapobieganie chorobom w szerokim wymiarze, tj. społecznym i środowiskowym. Powyższe zadania farmaceuta wykonuje z należytą starannością, poszanowaniem praw pacjenta, dbałością o jego bezpieczeństwo, zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy, dostępnymi mu metodami oraz zgodnie z zasadami etyki i deontologii zawodowej. Co więcej, aptekarz, będąc osobiście odpowiedzialnym za wykonywaną pracę, jest wolny w podejmowaniu swoich zachowań, zgodnie ze swym sumieniem i współczesną wiedzą medyczną.

Te ostatnie słowa, zaczerpnięte z Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej stanowią o konieczności stałego aktualizowania przez osoby z wymienionej grupy zawodowej posiadanej wiedzy farmaceutycznej i medycznej oraz doskonalenia

Aptekarz, będąc osobiście odpowiedzialnym za wykonywaną pracę, jest wolny w podejmowaniu swoich zachowań, zgodnie ze swym sumieniem i współczesną wiedzą medyczną.

umiejętności praktycznych. Obowiązek rozwoju zawodowego farmaceuta realizuje poprzez uczestniczenie w wybranych formach kształcenia podyplomowego lub doskonalenia zawodowego, w tym poprzez udział w:

- szkoleniach specjalizacyjnych – organizowanych przez uczelnie prowadzące studia na kierunku farmacja, po uzyskaniu akredytacji udzielonej przez dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (CMKP);
- kursach kwalifikacyjnych pozwalających zdobyć wiedzę i umiejętności do udzielania określonych świadczeń zdrowotnych bądź usług farmaceutycznych wchodzących w zakres danej dziedziny farmacji lub dziedziny mającej zastosowanie w ochronie zdrowia. Wymienione kursy prowadzą akredytowane uczelnie kształcące na kierunku farmacja oraz CMKP;
- studiach podyplomowych;
- kursach, kongresach, zjazdach, konferencjach, sympozjach naukowych, których zakres tematyczny wiąże się z naukami farmaceutycznymi, czy w posiedzeniach naukowo-szkoleniowych izb aptekarskich czy towarzystw naukowych.

Obecnie Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach posiada akredytację nadającą kompetencje doskonalenia zawodowego farmaceutów w dziedzinie *farmacja apteczna*, oraz w dziedzinie *farmacja kliniczna*. Co więcej, w Studium Kształcenia Podyplomowego WNF w Sosnowcu trwają prace nad dokumentacją będącą podstawą udzielenia SUM w Katowicach akredytacji w dziedzinie *farmacja szpitalna*. Uzyskanie akredytacji w wymienionej dziedzinie pozwoli na rozpoczęcie cyklu kształcenia jesienią 2023 r. Należy wskazać, że akredytacja może zostać udzielona uczelni, która wśród licznych wymagań, podpisała także

umowy na pełnienie obowiązków kierowników specjalizacji z osobami posiadającymi tytuł specjalisty w danej dziedzinie farmacji. Stąd też, pragnę serdecznie podziękować wszystkim specjalistom w wymienionych dziedzinach, którzy podpisali przedmiotowe umowy z SUM w Katowicach i podjęli się trudu bezpłatnej opieki nad specjalizantami. Cieszymy się, że pomimo wielu obowiązków zawodowych, czują Państwo potrzebę dzielenia się z następcami swoją wiedzą i umiejętnościami.

Obecnie Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach prowadzi – poprzez System Monitorowania Kształcenia Pracowników Medycznych – nabór wniosków na specjalizację w dziedzinie *farmacja kliniczna*, które to postępowanie cieszy się wśród farmaceutów znacznym zainteresowaniem. Pragnę zapewnić, że każdy zakwalifikowany do odbywania specjalizacji farmaceuta spotka się w trakcie kursów z wykładowcami o uznanym, zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami, autorytecie, których udział w wymienionym procesie doskonalenia zawodowego stanowi gwarancję prowadzenia szkoleń na najwyższym poziomie merytorycznym i praktycznym.

Pomimo że, w myśl obowiązujących przepisów posiadanie tytułu specjalisty nie decyduje o szczeblach kariery zawodowej farmaceuty w aptece, odmiennie od innych zawodów zaufania publicznego, to wysoko wykwalifikowany specjalista z pasją i zaangażowaniem będzie wykorzystywał swoją szeroką wiedzę i umiejętności realizując

projekty zawodowe na najwyższym poziomie. Posiadanie natomiast tytułu specjalisty w dziedzinie *farmacji klinicznej, farmacji szpitalnej lub farmakologii*, jest niezbędne celem świadczenia przez farmaceutę usługi farmacji klinicznej, co w konsekwencji posłuży poprawie zdrowia społecznego, jak również redukcji występowania problemów lekowych.

Doskonalenie zawodowe farmaceutów nie jest nowym ustawowym obowiązkiem. Od wielu lat farmaceuci realizują go poprzez samokształcenie oraz udział w kursach prowadzonych metodą wykładów, seminariów, warsztatów, ćwiczeń, odbywających się zarówno z bezpośrednim udziałem prelegenta, jak również za pośrednictwem sieci internetowej z ograniczonym dostępem. Wspomniane kursy są organizowane przez jednostki szkolące, NIA oraz okręgowe izby aptekarskie. SUM w Katowicach przygotował bogatą ofertę szkoleń ciągłych premianowanych punktami edukacyjnymi tzw. twardego, tj. szkoleń zakończonych testem. Są one dostępne na stronie: https://studiapodyplomowe.sum.edu.pl/wp-content/uploads/2022/11/KS_SC_plan_szkolen.pdf. Szczegółowe informacje mogą Państwo uzyskać kontaktując się z SKP: gabriela.dudek@sum.edu.pl (tel. +32 3641143) lub kolspecfarm@sum.edu.pl.

Wybór na stanowisko prezesa Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej – w tak dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości – traktuję jako wyraz uznania dla mojej dotychczasowej pracy

naukowo-dydaktyczno-organizacyjnej i motywację do dalszych działań na rzecz rozwoju medycyny laboratoryjnej. Jestem zdeterminowana, aby z sukcesem prowadzić wynikające ze Statutu PTDL działania towarzystwa, dostosowane do najbardziej aktualnych potrzeb zmieniającego się systemu ochrony zdrowia. Dołożę wszelkich starań, aby w atmosferze wzajemnego szacunku umacniać dotychczasowe aktywności PTDL w zakresie współpracy naukowej i organizacyjnej z towarzystwami naukowymi, w tym – Polskim Towarzystwem Farmaceutycznym (PTFarm), i innymi podmiotami, w tym – Naczelną Izbą Aptekarską i okręgowymi izbami aptekarskimi, dla których dobro pacjenta jest najwyższym dobrem. Współpraca PTDL z PTFarm, szczególnie istotna dla prawidłowego stosowania wyników badań (szybkich testów) diagnostycznych (Dz.U. 2022 poz. 153), które mogą być wykonywane przez farmaceutę i wykorzystywane w opiece farmaceutycznej, niech będzie platformą wymiany doświadczeń i najnowszych wytycznych oraz rekomendacji.

KATARZYNA WINSZ-SZCZOTKA, profesor SUM badawczo-dydaktyczny w Katedrze i Zakładzie Chemii Klinicznej i Diagnostyki Laboratoryjnej Wydziału Nauk Farmaceutycznych w Sosnowcu, SUM w Katowicach. Kieruje pracami Studium Kształcenia Podyplomowego WNF w Sosnowcu, pełniła funkcję Pełnomocnika Rektora SUM w Katowicach ds. Specjalizacji dla Diagnostów Laboratoryjnych, przedstawiciela województwa śląskiego w Krajowej Radzie Diagnostów Laboratoryjnych, przewodniczącej Rady Programowej/Komisji ds. Dydaktycznych kierunku Analityka Medyczna. Jako członek powołanego przez dyrektora Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia – Zespołu ds. Standardów Nauczania na kierunku Analityka Medyczna/Medycyna Laboratoryjna uczestniczyła w opracowaniu przedmiotowego dokumentu (2016 r., 2019 r.). Obecnie jest członkiem Zespołu ds. Szkolenia Specjalizacyjnego Farmaceutów, Zespołu ds. Szkolenia Specjalizacyjnego Diagnostów Laboratoryjnych, Zespołu ds. Jakości Kształcenia Specjalizacyjnego oraz Ciągłego Diagnostów Laboratoryjnych i Farmaceutów, Komisji konkursowej do przeprowadzania konkursów na funkcje kierownicze jednostek organizacyjnych WNF w Sosnowcu, a także członkiem Rady Zarządu Kolegium Medycyny Laboratoryjnej w Polsce.

W październiku 2022 r. została wybrana na stanowisko Prezesa Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej.

Została wyróżniona: Brązowym Krzyżem Zasługi w uznaniu zasług stanowiących znaczący wkład w rozwój nauki, ochrony zdrowia i diagnostyki laboratoryjnej oraz prestiżu zawodu diagnosty laboratoryjnego, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką „Zasłużony dla Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach”, medalem „Za zasługi dla Samorządu Aptekarskiego”, licznymi nagrodami JM Rektora SUM w Katowicach w zakresie działalności dydaktycznej, naukowo-badawczej oraz organizacyjnej.

DARIUSZ RAJCZYK

Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia
Menedżerów Opieki Zdrowotnej,
Prezes Oddziału Śląskiego Stowarzyszenia
Menedżerów Opieki Zdrowotnej.

AUTOR WYWIADU: DR N. FARM. PIOTR KACZMARCZYK

Dariusz Rajczyk

Piotr Kaczmarczyk: W październiku 2022 r. mieliśmy zaszczyt gościć Pana na spotkaniu Komisji Aptek Szpitalnych Śląskiej Izby Aptekarskiej. Omawialiśmy aktualną sytuację dotyczącą transformacji roli farmacji szpitalnej, deklarując przy tym potrzebę współpracy z menedżerami jednostek ochrony zdrowia. Czy podziela Pan opinię, że nowoczesna farmacja szpitalna może stanowić rozwiązanie wielu aktualnych problemów polskich szpitali?

Dariusz Rajczyk: Nowoczesna farmacja szpitalna oczywiście nie rozwiąże wszystkich aktualnych problemów jednostek ochrony zdrowia. Może jednak w znacznym stopniu pomóc pacjentom, zarządzającym, a także samym farmaceutom. Mam na myśli format leczniczy, ekonomiczny i organizacyjny. To wpłynie również na szeroko pojętą kulturę organizacyjną.

P.K.: W trakcie spotkania przedstawiliśmy wiele przykładów najbardziej efektywnego wykorzystania kompetencji farmaceutów szpitalnych w obszarze zadań pozadystrybucyjnych. Czy z perspektywy dyrekcji szpitala bardziej istotne są usługi lekowe na rzecz pacjentów i personelu szpitala, czy też działania z zakresu farmakoekonomiki?

D.R.: Ważne są jedno i drugie. Natomiast z punktu widzenia strategii i rozwoju szpitala działania z zakresu farmakoekonomii są czymś więcej i tą drogą należy podążać.

Porównałbym te usługi do działań księgowych i zarządzania finansami. Księgowość, to odwzorowanie działań minionych, zarządzanie finansami, to w pewnym stopniu kreowanie przyszłości.

P.K.: Czy w Pańskiej opinii światowa tendencja delegowania niektórych obowiązków lekarzy, których po prostu jest zbyt mało, na inne grupy zawodowe, w tym farmaceutów, może stanowić wsparcie dla systemu opieki zdrowotnej, dzisiaj borykającego się z głębokimi brakami kadrowymi?

D.R.: Bez wątpienia tak. Jest to konieczne i potrzebne. Świat już poszedł w tym kierunku. Polską ochronę zdrowia również to czeka – początki już są.

P.K.: Obecnie działamy w rzeczywistości regulowanej m.in. przez normy zatrudnienia farmaceutów w zależności od liczby łóżek w szpitalach. Na podstawie ankiety przeprowadzonej we wrześniu przez Komisję Aptek Szpitalnych ŚIA w niemal 150 szpitalach wiemy, że jedynie mniej niż połowa szpitali, spełnia ten obowiązek. Co w Pańskiej opinii może sprawić,

że nie wszyscy dyrektorzy podejmują wymagane prawnie działania?

D.R.: Nie wiem. Być może wynika to z ogromu problemów, z jakimi musi borykać się prezes/dyrektor jednostki ochrony zdrowia. Permanentny niedostatek finansowy, kadrowy, organizacyjny wpływa na zarządzanie w sektorze opieki zdrowotnej.

P.K. Panie Prezesie, na koniec chciałbym zapytać, jakiej rady udzieliłby Pan kierownikowi apteki szpitalnej, który stara się przekonać dyrektora szpitala, aby zatrudnił dodatkowych farmaceutów, zgodnie z minimum wynikającym z obowiązujących przepisów? Jakich argumentów powinniśmy używać?

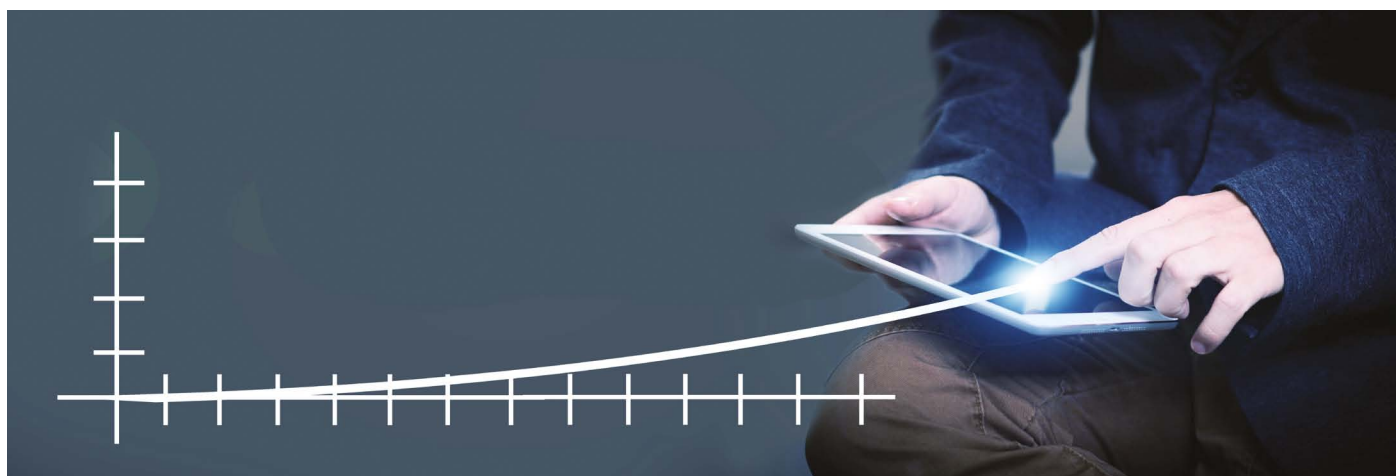
D.R.: Ja użyłbym argumentu, że odpowiednia liczba farmaceutów wpłynie korzystnie na funkcjonowanie szpitala zarówno pod względem medycznym, jak również finansowym. Zapewni to lepszą jakość opieki medycznej i oszczędności finansowe, a także poprawę bezpieczeństwa.

To wszystko pod warunkiem, że współpraca opiera się na zasadach partnerskich.

Namawiam do rozmów. Warto rozmawiać.

DARIUSZ RAJCZYK - Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Menedżerów Opieki Zdrowotnej, Prezes Oddziału Śląskiego Stowarzyszenia Menedżerów Opieki Zdrowotnej, były Prezes Śląskiego Związku Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej. Z sektorem Ochrony Zdrowia związany od 1998 r. Zarządzał publicznymi i niepublicznymi jednostkami ochrony zdrowia. Był dyrektorem regionalnym jednej z największych w Polsce sieci medycznych laboratoriów diagnostycznych. Obecnie jest Prezesem Centrum Medycznego „SILESIANA” Sp. z o. o. Ukończone studia:

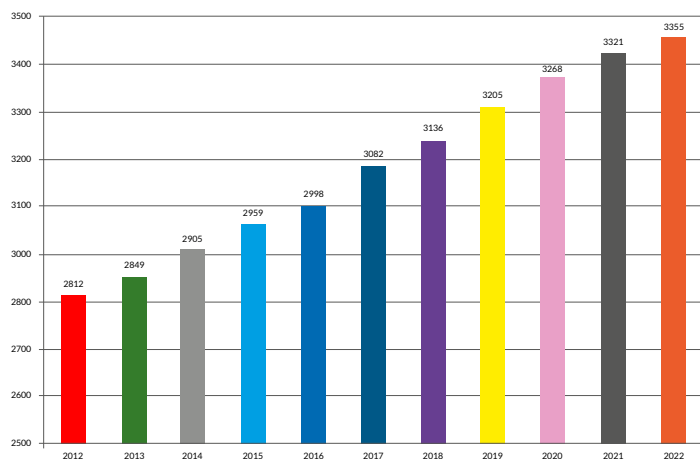
- magisterskie na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (uzyskał tytuł magistra zarządzania i marketingu);
- podyplomowe na Akademii Polonijnej w Częstochowie (Zarządzanie Placówkami Służby Zdrowia);
- Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemśle ORGMASZ w Warszawie (analitik zarządzania);
- Akademia Ekonomiczna w Katowicach (Zarządzanie Spółką Prawa Handlowego Ochrony Zdrowia);
- Szkoła Główna Handlowa w Warszawie (Standardy Europejskie w Rachunkowości i Finansach);
- zdany egzamin na członka rady nadzorczej spółek skarbu państwa;
- MBA w ochronie zdrowia – PROMETRIQ Akademia Zarządzania – Sopot.

DANE STATYCZNE Z REJESTRU ŚLĄSKIEJ IZBY APTEKARSKIEJ

Liczba członków:

- stan na 31.12.2021 r. – **3321**
 - przybyło: 139,
 - ubyło: 101 (w tym zmarło: 11);
- stan na 31.12.2022 r. – **3355**
 - do maja 2023 r. przybyło 98,
 - do maja 2023 r. ubyło 37 (w tym zmarło 9 osób).

Liczba aktywnych członków w Śląskiej Izbie Aptekarskiej w latach 2012-2022

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych:

- w roku 2021:
 - 17 osób uzyskało specjalizację,
 - 2 osoby uzyskały doktorat;
- w roku 2022:
 - 13 osób uzyskało specjalizację,
 - 4 osoby doktorat,
 - 1 osoba habilitację;
- do maja 2023 r.
 - 12 osób uzyskało specjalizację,
 - 1 osoba doktorat.

Liczba uzyskanych tytułów specjalisty w poszczególnych dziedzinach

Nazwa/rok	2021	2022	2023 (do maja)
farmacja apteczna	13	7	10
farmacja szpitalna	1	1	1
farmacja kliniczna	3	5	1

FARMACEUCI.ORG

Wybuch wojny na Ukrainie w lutym 2022 r. zmobilizował polskie społeczeństwo do bezprecedensowej akcji niesienia pomocy osobom poszkodowanym w konflikcie zbrojnym. W ciągu dosłownie godzin zaczęto organizować zbiórki, transporty czy schronienia dla ofiar rosyjskiej agresji.

AUTOR: MGR FARM. RAFAŁ HECHMANN | ZDJĘCIA: MGR FARM. RAFAŁ HECHMANN, ANNA LEWAŃSKA

 Farmaceuci – wolontariusze w siemianowickim punkcie pomocy farmaceutycznej

Tak jak tysiące Polaków, ja również postanowiłem się zaangażować, do czego wręcz predysponowały mnie moje wcześniejsze doświadczenia. Z sektorem humanitarnym jestem zawodowo związany od 2006 r. i wielokrotnie podczas mojej wcześniejszej pracy spotykałem farmaceutów z różnych stron świata pracujących przy udzielaniu pomocy ofiarom wojen i katastrof naturalnych. Te doświadczenia sprawiały, że od pewnego czasu chodziła mi po głowie myśl o zaangażowaniu w takie działania również moich polskich Koleżanek i Kolegów. Gdy wybuchł konflikt na Ukrainie, wiedziałem, że takie zaangażowanie będzie konieczne. Pozostało jedynie opracować najefektywniejszy sposób

pomocy, jakiej mogą udzielić farmaceuci ofiarom rozlewającego się na Ukrainie konfliktu zbrojnego.

Pierwszy punkt

Gdy w środku zimy do naszego kraju napływały codziennie dziesiątki tysięcy uchodźców, głównie kobiet i dzieci, mających za sobą długą stresującą podróż, jasnym się stało, że niezbędne będzie udzielenie wielu z nich prostej pomocy czy porady medycznej oraz asystowanie w dostępie do polskiego systemu ochrony zdrowia. Była to nisza, którą śmiało mogli wypełnić farmaceuci, angażując w te działania swoją ogromną wiedzę, kompetencje oraz chęć niesienia pomocy innym.

Z inicjatywy wojewody kilka dni po inwazji powstał w Katowicach pierwszy punkt recepcyjny dla uchodźców (przy ulicy Wita Stwosza), będący miejscem do którego trafiali uchodźcy prosto z granicy. Tam mogli chwilę odetchnąć, zjeść obiad, poszukać pomocy, zastanowić się co dalej. Ten punkt wydawał się idealnym miejscem do założenia punktu pomocy farmaceutycznej, którego zadaniem miało być udzielanie nowo przybyłym uchodźcom pomocy leżącej w kompetencjach farmaceutów oraz wprowadzanie ich w polski system opieki medycznej, jeżeli ich stan zdrowia tego wymagał. Do stworzenia takiego punktu potrzebna była pomoc innych farmaceutów oraz fundusze. Pozostało działać!

Najpierw, w ciągu jednego dnia powstała strona internetowa farmaceuci.org, na której znalazł się opis pomysłu utworzenia punktu pomocy oraz link do uruchomionej w tym samym czasie internetowej zbiórki funduszy. Zwróciłem się również do Śląskiej Izby Aptekarskiej o poparcie projektu. Izba oraz jej prezes – dr Mikołaj Konstanty, od razu bardzo mocno zaangażowali się w projekt, poparli go i pomogli m.in. w dotarciu do innych farmaceutów z prośbą o pomoc, udostępniając własny mailing. W ciągu kilku dni zgłosiło się do mnie około 50 farmaceutek i farmaceutów chętnych do pomocy. Pierwszą osobą, która się zgłosiła była mgr Magdalena Przybyła i okazała się mistrzynią organizacji, świetnie radzącą sobie z zapelniającym się grafikiem.

I tak, 3 marca otworzyliśmy pierwszy punkt pomocy farmaceutycznej w Katowicach. Punkt otwieraliśmy z wieloma wątpliwościami. Czy sobie poradzimy? Czy nie pokona nas bariera językowa? Czy starczy nam zapłać i funduszy i czy nikt z decydentów nas stamtąd po prostu nie przegoni? Jak pokazały kolejne miesiące wszystkie te wątpliwości i obawy okazały się całkowicie bezpodstawne.

Od pierwszego dnia celem osób działających w punkcie było realne wsparcie dla uciekających przed wojną ukraińskich kobiet i dzieci. To wsparcie polegało głównie na doradztwie dotyczącym bieżących dolegliwości, nieod-

Pierwszy dzień w punkcie pomocy przy ulicy Wita Stwosza w Katowicach

Otwarcie drugiego punktu pomocy w Katowicach przy Placu Sejmu Śląskiego

płatnym wydawaniu niezbędnych w ich terapii preparatów OTC oraz pomocy w dostępie do polskiej służby zdrowia w przypadku dolegliwości wymagających kontaktu z lekarzem lub przychodnią. Na dyżurach regularnie pojawiali się farmaceuci-wolontariusze, dzięki którym punkt mógł pracować przez 7 dni w tygodniu. Gdy po kilku tygodniach katowicki punkt recepcyjny rozrósł się i został przeniesiony przez wojewodę na Plac Sejmu Śląskiego, nikt nie wyobrażał już sobie, że mogłoby zabraknąć w nim farmaceutów. Otworzyliśmy tam drugi, jeszcze większy punkt pomocy. Trzeci powstał latem na katowickiej Ligocie przy akademikach, w miejscu zakwaterowania ukraińskich rodzin.

Farmaceuci łączą siły

Jednak nasze katowickie placówki to dopiero był początek. Wkrótce po starcie pierwszego punktu nasza inicjatywa zyskała rozgłos i zaczęli się do nas zwracać farmaceuci z całej Polski, chcący otwierać w innych zakątkach kraju punkty wzorowane na naszym. Z radością dzieliliśmy się własnymi doświadczeniami i w miarę możliwości wspieraliśmy te nowe inicjatywy finansowo, z prowadzonej przez nas (jako farmaceuci.org) zbiórki funduszy.

Podobne punkty powstały w Zielonej Górze, Wrocławiu, Opolu, Poznaniu, Krakowie czy Warszawie. Na szczególną uwagę z naszego śląskiego punktu widzenia zasługuje inicjatywa mgr Igi Kęsy, która będąc wolontariuszką katowickiego punktu, rozszerzyła zakres pomocy farmaceutycznej na Śląsku zakładając kolejny, świetnie zorganizowany punkt w Siemianowicach Śląskich. Również mgr Konrad Kulak samodzielnie zorganizował w swoich rodzinnych Kroczykach pomoc dla dziesiątek przebywających tam kobiet i dzieci.

Wszystkie te punkty mogły działać i nieść pomoc dzięki wspaniałym i zaangażowanym farmaceutkom i farmaceutom – wolontariuszom, którzy poświęcając potrzebującym osobom mnóstwo czasu, energii, a niejednokrotnie i własnych środków finansowych codziennie pełnili wielogodzinne dyżury. Do akcji w całej Polsce czynnie włączyło się ponad 200 farmaceutek i farmaceutów, a ich praca przełożyła się na pomoc udzieloną tysiącom rodzin. Katowicki punkt, który działał w trzech różnych lokalizacjach przez ponad 5 miesięcy, udzielał pomocy nawet 400 osobom tygodniowo.

Z czasem farmaceutki.org zaczęli współpracować również z farmaceutami z Ukrainy, wspólnie planując działania pomocowe za naszą wschodnią granicą. Efektem tych działań były m.in. trzy projekty przeprowadzone między majem a wrześniem 2022 r. we Lwowie, mające za zadanie ułatwienie dostępu do niezbędnych leków osobom starszym, schorowanym i niepełnosprawnym, które uciekły ze wschodniej Ukrainy właśnie do Lwowa. Trzysta takich osób, zidentyfikowanych przez nas przy współpracy z lwowskim Caritasem, otrzymało vouchery na potrzebne im, przyjmowane na stałe leki, które mogli odebrać w lokalnej aptece. Farmaceutki.org refundowali następnie te leki aptekom na podstawie zebranych voucherów.

Kolejnym projektem realizowanym na terenie Ukrainy były działania prowadzone w obwodzie czernihowskim, przy współpracy z Ukraińską Naczelną Izbą Aptekarską i lokalnymi farmaceutami. Z tym projektem dotarliśmy na tereny objęte działaniami wojennymi od początku rosyjskiej inwazji, gdzie szlaki zaopatrzenia w leki zostały zerwane przez przesuwały się front. Dzięki lokalnym farmaceutom udało się nam dotrzeć z pomocą do osób chronicznie chorych, potrzebujących leków, a nie mogących się w nie zaopatrzyć na miejscu ze względu na zniszczoną infrastrukturę.

Fundacja Farmaceutki.org

Jesienią 2022 r. inicjatywa farmaceutki.org została oficjalnie zarejestrowana jako fundacja i nadal prowadzi działania pomocowe.

Pod koniec 2022 r. zrealizowane zostały dwa projekty, które skupiały się na pomocy osieroconym dzieciom – pomoc sierotom ewakuowanym z domu dziecka w ukraińskim mieście Winnica oraz pomoc podopiecznym Domu Dziecka dla Dzieci Chorych, prowadzonego przez Fundację Dom w Łodzi. Ten drugi projekt to pierwszy projekt, który nie jest związany z Ukrainą. W obydwu przypadkach farmaceutki.org zaopatrzyli placówki opiekuńcze w niezbędne leki, materiały higieniczne oraz specjalistyczną żywność.

Punkt pomocy farmaceutycznej w Zielonej Górze

Obecnie rozpoczynamy (oczywiście we współpracy z ukraińskimi farmaceutami) dalsze działania na Ukrainie, gdzie będziemy skupiać się głównie na pomocy kobietom i dzieciom poszkodowanym w konflikcie zbrojnym. Podjęliśmy także zobowiązanie stałego wspierania domów opieki dla chorych dzieci.

W naszych działaniach zawsze staramy się angażować w pomoc lokalnych farmaceutów, co pozwala działać na podstawie realnych potrzeb. Staramy się również pozyskiwać niezbędną pomoc (w tym leki) lokalnie, wspierając tym samym miejscową ekonomię i oferując beneficjentom znane im wcześniej preparaty.

Chcemy, aby zawód farmaceuty kojarzył się nieodłącznie z pomaganiem i służbą osobom potrzebującym. Promocja zawodu farmaceuty poprzez eksponowanie działań pomocowych, jakie organizuje fundacja jest zatem jednym z jej celów.

Farmaceutki i farmaceutki są doskonale wykształconymi profesjonalistami medycznymi. Na całym świecie prowadzone przez nich apteki bądź inne placówki są punktami pierwszego kontaktu w systemie opieki zdrowotnej dla osoby potrzebującej pomocy. Wykształcenie, zaangażowanie, ale także dostępność farmaceutów sprawiają, że doskonale orientują się oni w potrzebach swoich społeczności oraz odznaczają się wyjątkową wrażliwością na ludzkie cierpienie. Dlatego jako fundacja Farmaceutki.org, współpracując z ekspertami w dziedzinie pomocy humanitarnej, chcemy wykorzystywać środowisko farmaceutów do efektywnego i profesjonalnego finansowania, planowania i niesienia pomocy osobom najbardziej jej potrzebującym na całym świecie.

Bardzo prosimy Was o pomoc i wsparcie. Jest to również Wasza fundacja.

Bardzo prosimy osoby chcące pomóc w rozwoju fundacji oraz w realizacji jej obecnych i przyszłych projektów o wsparcie finansowe naszej organizacji.

Darowizny można wpłacać na konto bankowe Fundacji Farmaceutki.org:

75 1090 2008 0000 0001 5139 3531

Informację na temat naszych działań oraz możliwości wsparcia i dane kontaktowe znajdziecie Państwo na naszej stronie farmaceutki.org

HISZPAŃSKA FARMACJA SZPITALNA WIDZIANA Z PERSPEKTYWY POLSKIEGO SZPITALNIKA (2–27 maja 2022 r.)

AUTOR: DR N. MED. MARCIN CICHON | ZDJĘCIA: DR N. MED. MARCIN CICHON

dr n. med.
Marcin Cichon

Korzystając z doświadczeń zdobytych podczas międzynarodowego stażu farmaceutów szpitalnych na hiszpańskiej wyspie Palma de Mallorca warto przeanalizować istotne różnice pomiędzy hiszpańską a polską farmacją szpitalną, a jest ich w istocie bardzo wiele.

Ośrodek w którym miałem przyjemność odbywać staż to duży szpital uniwersytecki Son Espases o IV poziomie referencyjności (niespotykanym w Polsce), posiadający 850 łóżek i obejmujący swoim profilem praktycznie wszystkie możliwe oddziały, z wyjątkiem oddziału oparzeniowego. Ciężko poparzeni transportowani są drogą lotniczą do Barcelony.

Szpital jest największą jednostką tego typu na Balearach i należy do jednego z największych ośrodków transplantacyjnych w Europie,

specjalizującym się w przeszczepie nerek. Co ciekawe i godne uwagi, Hiszpania jest krajem, w którym odnotowuje się największą liczbę dawców narządów w Europie.

W mojej ocenie, największym atutem, jeżeli chodzi o pracę w aptece szpitalnej, była doskonała organizacja pracy. W aptece pracuje bardzo duża liczba osób należących do kadry fachowej, którą wspomaga liczna kadra techników. Niewątpliwie mocną stroną jest przypisanie określonych obowiązków konkretnym osobom, co znacząco poprawia wydajność i efektywność pracy. Bardzo istotną kwestią jest ranga farmaceuty szpitalnego czy klinicznego w szpitalu, ponieważ to na nich w dużej mierze opiera się prowadzenie farmakoterapii. Prawdziwym zaskoczeniem dla mnie była sytuacja, kiedy każde zlecenie ordynacji leku na oddziale szpitalnym

musiało najpierw przejść akceptację farmaceuty klinicznego w aptecce, aby zostało wdrożone. Do tego zadania przypisane były dwie osoby, które praktycznie przez cały dzień zajmowały się analizą zleceń pod kątem interakcji lekowych, oznaczanych kolorami, począwszy od krytycznych do mało istotnych, a także doбором alternatywnej, względnie tańszej dostępnej terapii. Oczywiście te działania oparte są na analizie i dostępie do całkowitej dokumentacji medycznej pacjenta. W ten sposób ogranicza się do minimum możliwość wystąpienia potencjalnie niebezpiecznych interakcji lekowych, poprawiając w ten sposób bezpieczeństwo prowadzonej terapii. W wielu sytuacjach sugerowana jest zmiana dawkowania antybiotyku na podstawie analizowanych wyników pacjenta. Jest to jedna z najmocniejszych stron farmacji szpitalnej i klinicznej, która bardzo angażuje farmaceutów w procesy leczenia. Oprócz bezpośredniego udziału w procesach leczenia farmaceutyci odpowiedzialni są także za doradzanie personelowi pielęgniarskiemu, jeżeli chodzi o sposób podawania, rozpuszczania i odpowiedniego przygotowania leków, co może mieć kluczowe znaczenie w kontekście skuteczności ich działania, jak to jest np. w przypadku fosfomycyny.

Jeden z członków zespołu farmaceutów w aptecce specjalizował się w mikrobiologii lekarskiej i współpracując z laboratorium zajmował się wprowadzaniem nowych cząsteczek antybiotyków do szpitalnego receptariusza, analizując całkowite zużycie antybiotyków na podstawie dawek DDD. Potwierdza to fakt dużego umocowania farmaceuty w Komitecie terapeutycznym zajmującym się antybiotykoterapią czy zakażeniami szpitalnymi. Komitety te spotykały się przynajmniej raz w miesiącu i analizowały ciekawe przypadki kliniczne, publikując wyniki w gazetce szpitalnej.

Wszelkie zmiany nanoszone były do receptariusza szpitalnego na bieżąco i opracowywane w postaci aplikacji na smartfona, w związku z czym receptariusz był dostępny dla personelu w każdej chwili, co zdecydowanie ułatwiało wgląd do informacji o możliwościach i dostępności danej terapii.

Bardzo dobrze rozwinięta jest opieka farmaceutyczna nad pacjentem przewlekłe chorym, obciążonym chorobami takimi jak cukrzyca, nadciśnienie, POCHP czy osteoporoza. Pacjent jest w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym z opiekującym się nim farmaceutą, mogąc praktycznie w każdej chwili zasięgnąć porady. Często te kontakty nabierają charakteru przyjacielskiego – czy można sobie

wyobrazić coś piękniejszego?! Farmaceuta udzielający konsultacji pacjentowi jest również pośrednikiem w ustalaniu wizyt u lekarza. Niesamowite jest to, że prowadząc pacjenta ma on dostęp do wszelkich danych – wystawionych recept, odbytych i planowanych wizyt u lekarza, a nawet informacji o czasie trwania wizyty. Dzięki pozyskanym informacjom dotyczącym historii choroby, może ją retrospektywnie analizować, porównując wyniki badań gromadzone przez wiele lat. Jest to o tyle istotne, że pozwala ustalić przebieg choroby i postęp leczenia, a także zaangażować chorego w proces leczenia, który przestaje być traktowany priorytetowo w przypadku nonszalanckiego podejścia do zaleceń (tego brakuje w naszej służbie zdrowia).

Opieka farmaceutyczna obejmuje również pacjentów po przeszczepach, co jest bardzo istotne z punktu regulowania dawkowania leków immunosupresyjnych, obniżania dawek sterydów po zabiegu, co ma ogromne znaczenie w kontekście możliwych powikłań.

Osobno wydzielony jest dział opieki świadczonej pacjentom uzależnionym, HIV pozytywnym, WZW B, którym z reguły leki ordynowane są ambulatoryjnie na miejscu w celu większej kontroli nad chorym.

Roczny budżet szpitala na leki wynosi 95 mln euro, co trudno porównać z budżetem jakiegokolwiek szpitala w Polsce. Najważniejsze jednak jest to, że wszystkie przetargi zarówno na leki, jak i sprzęt organizowane są centralnie, z pominięciem w całym procesie apteki szpitalnej, co po

Magazyn – żywienie dojelitowe

przeniesieniu na nasze warunki spowodowałyby odciążenie kierowników aptek przynajmniej o połowę, ponieważ jak wiemy przygotowywanie dokumentacji przetargowej jest bardzo czasochłonne. Niestety w naszych warunkach jest to obecnie nierealne.

Bardzo dobrze rozwiązany jest nadzór nad lekiem psychotropowym i narkotycznym, gdzie dostęp udzielany jest na podstawie identyfikacji linii papilarnych w apteczce oddziałowej i aptecce, co dobrze zabezpiecza przed dostępem osób nieuprawnionych.

Leki przygotowywane są w dawkach dobowych na pacjenta, co związane jest z zastosowaniem systemów *unit dose*, które znakomicie spełniają swoją rolę w kwestii lepszego nadzoru nad wydawanym lekiem.

Kolejną zasadniczą różnicą jest całkowite przeniesienie asortymentu sprzętu jednorazowego i wielorazowego poza aptekę szpitalną, co zasadniczo bardzo zawęża działalność apteki szpitalnej do dysponowania lekami i płynami infuzyjnymi.

W szpitalu prowadzone są badania kliniczne o dość szerokim spektrum, dominują jednak te związane z hematologią, do prowadzenia których przypisanych jest czterech farmaceutów. W trakcie mojego pobytu realizowanych było około 200 takich badań.

Bardzo aktywnie działa komitet do spraw farmakoterapii, wprowadzając średnio około 10 leków tygodniowo do procedur leczenia szpitalnego. Podejmuje on decyzje w tych sprawach na podstawie wyniku głosowania przeprowadzanego wśród osób pracujących w Komitecie.

Wszystkie pomieszczenia apteki szpitalnej są klimatyzowane, podobnie jak cały szpital, co podnosi komfort pracy, nie wspominając już o utrzymaniu właściwej dla przechowywania leków temperatury w całym szpitalu, z czym niewątpliwie mamy bardzo duży problem w naszych placówkach ochrony zdrowia.

Apteka szpitalna ma bardzo rozbudowaną recepturę. Wykorzystuje się do pracy roboty Kirofil, które pozwalają na przygotowywanie dla bloków operacyjnych preparatów anestezjologicznych w warunkach wysokiej jałowości. W ten sposób wykonuje się zadane stężenia dla takich leków jak: morfina, bupivacaina, midazolam. Ułatwia to pracę na bloku operacyjnym zespołom korzystającym z gotowych preparatów oraz dodatkowo wpływa znacząco na obniżenie możliwości kontaminacji i ewentualnych powikłań po podaniu. Warto przytoczyć dane statystyczne dotyczące kontaminacji poiniekcyjnej skutkującej powikłaniami, która spadła poniżej 0,5%, a w Polsce cały czas utrzymuje się na poziomie kilku procent.

Inny dział apteki, współpracujący z oddziałem okulistycznym, zajmuje się częścią frakcjonowania przeciwciał monoklonalnych wykorzystywanych w leczeniu choroby zwyrodnieniowej plamki żółtej (AMD).

Bardzo bogato wyposażona sprzętowo jest receptura klasyczna, wykonuje się tu średnio 10 preparatów dziennie i są to przede wszystkim syropy, kapsułki i maści, wszystko sprzężone jest z programem komputerowym do receptury, który obsługiwany jest intuicyjnie i pomaga przygotować dany preparat sugerując poszczególne kroki. Zlecenia na leki recepturowe przesyłane są bezpośrednio w wersji elektronicznej na komputer apteczny, znajdujący się w pomieszczeniu recepturowym.

Bardzo prężnie działa część receptury, gdzie wykonywane są preparaty do żywienia pozajelitowego. Dzielne zapotrzebowanie to około 20 zleceń.

Bardzo dużą wagę przywiązuje się do przechowywania i transportu leków. Często są przypadki odmowy przyjęcia dostawy leków i ich odesłania ze względu na niespełnienie wymogów temperaturowych wiązanych z zimnym łańcuchem.

Pomimo znakomitych warunków pracy związanych z organizacją i świetnym sprzętem, Hiszpanie również zmagają się z wieloma problemami podobnymi do naszych.

Najczęściej wynikają one z nieczytelnej dokumentacji medycznej oraz nieprzestrzegania ustalonych procedur.

Znacząco jednak różni się sposób rozwiązywania zaistniałych problemów i błędów, które w naszych warunkach każdy stara się wyciszyć i ukryć, natomiast w Hiszpanii są one omawiane na forum publicznym. Ważne, że nie jest to forma „linczu”, a celem jest jedynie wyciągnięcie konstruktywnych wniosków na przyszłość, które przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa zarówno pacjenta, jak i personelu.

Reasumując, było to wspaniałe doświadczenie, które w wielu elementach będzie świetnym materiałem do implementacji do naszych warunków szpitalnych. Podstawowym wymogiem, który musi zostać spełniony to pełnozakresowa informatyzacja szpitala, która umożliwi wielokierunkowy proces związany z większym nadzorem nad gospodarką lekową.

Znacznie trudniejszym wyzwaniem może być przetłumaczenie przyjętych stereotypów wśród personelu lekarskiego, który nie traktuje farmaceuty szpitalnego i klinicznego jak równorzędnego partnera do rozmowy w kwestiach prawidłowej farmakoterapii i nie uważa, że jest dobrym wsparciem w wielu wątpliwych kwestiach leczenia jako specjalista wiedzy o leku.

Dr n. farm. Katarzyna Molęda-Krawiec (druga od lewej) oraz mgr farm. Zofia Zarzycka (druga od prawej)

HISZPAŃSKA FARMACJA

Relacja z perspektywy uczestników tegorocznej edycji Międzynarodowego Programu Staży Zawodowych dla polskich farmaceutów, organizowanej przez Naczelną Izbę Aptekarską we współpracy z Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria.

AUTOR: DR N. MED. KATARZYNA MOŁĘDA-KRAWIEC, MGR FARM. ZOFIA ZARZYCKA

Dr n. farm. Katarzyna Molęda-Krawiec, specjalista farmacji szpitalnej i farmacji aptecznej, dyrektor ds. farmacji w Grupie American Heart of Poland SA.

Uczestnictwo w 6. edycji Międzynarodowego Programu Staży Zawodowych dla polskich farmaceutów, organizowanej przez Naczelną Izbę Aptekarską w Warszawie we współpracy z Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria w Hospital Universitario Son Espases, Palma de Mallorca, było dla mnie przede wszystkim wielkim wyróżnieniem, możliwością poznania innych farmaceutów, pasjonatów w zakresie

szpitalnictwa, którzy zostali również zakwalifikowani do odbycia stażu w Hiszpanii.

Z każdej strony otrzymałam porcję nowego doświadczenia zawodowego, energii do wyznaczonych nowych celów. Dzięki Komisji Rekrutacyjnej i Prezes Naczelnej Rady Aptekarskiej w Warszawie mgr farm. Elżbiecie Piotrowskiej-Rutkowskiej miałam możliwość poszerzenia horyzontów zawodowych, co utwierdziło mnie w przekonaniu, że droga farmacji szpitalnej, którą wybrałam jest właściwa. Przez 10 lat pracowałam w aptekach ogólnodostępnych, a obecnie już od ponad dziesięciu lat pracuję w farmacji szpitalnej i to jest ten obszar farmacji, z którym jestem zdecydowanie

bardziej związana. Z kolei koordynator projektu mgr farm. Katarzyna Gancarz pokazała mi, że warto podejmować wyzwania, z dużą lekcją pokory, namacalnie zobaczyć hiszpańską farmację szpitalną na poziomie europejskim, a mgr farm. Olga Sierpniowska, redaktor naczelna „Aptekarzy Polskiego” otworzyła drogę do propagowania roli farmaceuty szpitalnego oraz poznania innych praktykujących farmaceutów realizujących przeglądy lekowe.

Staż dał mi również możliwość poznania doskonale zarządzającego apteką szpitalną w Hospital Universitari Son Espases, Palma de Mallorca, w 800-łóżkowym szpitalu klinicznym, jej kierownika Olgi Delgado Sánchez.

Zdobycie nowej wiedzy, nowych umiejętności, pozyskanie nowego doświadczenia zawodowego, nawiązanie nowych kontaktów zawodowych będą aplikowane w Grupie American Heart of Poland SA, gdzie pełnię funkcję dyrektora ds. farmacji. Dzięki bezpośredniej współpracy z dr. n. med. Pawłem Kaźmierczakiem – dyrektorem medycznym w American Heart of Poland S.A., jest opracowywany projekt wdrożeniowy przeglądów lekowych z udziałem doskonałych farmaceutów Grupy AHP, o czym będzie możliwość usłyszenia już we wrześniu br.

Mgr farm. Zofia Zarzycka, specjalista farmacji klinicznej, koordynator sekcji geriatrycznej Polskiego Towarzystwa Farmacji Klinicznej, kierownik działu farmacji szpitalnej, Szpital Geriatryczny im. Jana Pawła II w Katowicach.

Pomysł na uczestnictwo w programie stażowym zrodził się z mojego zainteresowania farmacją kliniczną oraz opieką farmaceutyczną nad pacjentem w szpitalu. Na staż zagraniczny można się zakwalifikować, biorąc udział w ogólnopolskim konkursie, którego kryteria są bardzo wymagające, a liczba miejsc ograniczona. Staż jest przeznaczony dla farmaceutów, którzy w swojej pracy chcą aktywnie działać propagacyjnie. W trakcie stażu można zobaczyć, jak w praktyce wygląda praca farmaceuty klinicznego i szpitalnego według zachodnich standardów opieki medycznej. Dzięki odbytym szkoleniom w Hospital Universitari Son Espases w Palma de Mallorca będę mogła zwiększyć jakość usług na rodzimym polu. Program szkoleń był bardzo rozbudowany i zawierał zagadnienia z wielu dziedzin, poczynając od znaczenia systemów informatycznych w szpitalu, aż po opiekę farmaceutyczną nad pacjentem

po przeszczepie. Najbardziej interesujące były dla mnie aspekty związane z racjonalnym stosowaniem antybiotyków, farmakokinetyką oraz opieką na szpitalnym oddziale ratunkowym i pacjentem w stanie krytycznym (OIOM). Poszerzyłam również wiedzę na temat roli farmaceuty w podstawowej opiece zdrowotnej oraz w dziale opieki nad pacjentem ambulatoryjnym. Dzięki stażowi będę mogła ulepszyć usługi farmacji klinicznej, które świadczą w szpitalu (koncyliacja i przegląd lekowy). Chcę jeszcze raz bardzo podziękować Naczelnej Izbie Aptekarskiej za możliwość uczestniczenia w stażu.

Majorka

ZMIANY W APTECE

W zasadach prowadzenia aptek nastąpiły duże zmiany spowodowane przepisami zawartymi w rozporządzeniach:

- rozporządzeniu MZ z 27 października 2022 r. w sprawie podstawowych warunków prowadzenia apteki (Dz. U. 2022 r. poz. 2363), zmienionego rozporządzeniem MZ z 11 kwietnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstawowych warunków prowadzenia apteki (Dz.U. z 2023 r. poz. 785);
- rozporządzeniu MZ z 14 czerwca 2023 w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1118).

🔔 KOMUNIKAT GIF z 24.07.2023 r.

Tuż przed planowanym wydaniem biuletynu „Apothecarius” ukazał się komunikat Głównego Inspektora Farmaceutycznego z 24 lipca 2023 r. w sprawie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących przepisów regulujących działalność aptek.

Treść komunikatu: www.gov.pl/web/gif/komunikat-glownego-inspektora-farmaceutycznego-z-dnia-24-lipca-2023-roku

AUTOR: MEC. KRYSZTOF SZULC | ZDJĘCIA: PIXABAY.COM

W rozporządzeniu MZ w sprawie podstawowych warunków prowadzenia apteki zawarto nowe obowiązki, które zgodnie z nowelą z 2023 r. weszły w życie 3 czerwca 2023 r. i spowodowały wiele pytań i wątpliwości, co do wprowadzonych przepisów.

W § 3 narzucono obowiązek, aby pomieszczenia apteki, gdzie przechowywane są (wykonuje) leki i [...] były tak wyposażone, aby eliminować nadmierne działanie promieni słonecznych oraz przechowywać zgodnie z charakterystyką produktów leczniczych w tym w zakresie temperatury i wilgotności.

Komentarz autora: przepis pozbawiony sensu, jak to się dzieje, że w supermarketach, na stacjach benzynowych nikt tego nie wymaga i nie bada.

§ 3 pkt 3 „Substancje bardzo silnie działające określone w wykazie A Farmakopei Polskiej [...] przechowywane są w szafkach lub szufladach zamykanych na klucz, w celu zabezpieczenia ich przed kradzieżą, podmianną i zniszczeniem”.

Komentarz autora: wymóg całkowicie irracjonalny, przecież w izbie ekspedycyjnej są tylko pracownicy, kto ma to ukraść?

§ 4 pkt 2 zbyt szczegółowo reguluje kwestię przechowywania leków.

§ 5 pkt 4 – zbyt szczegółowa regulacja etykiet na surowcach farmaceutycznych.

§ 6 pkt 6 – badania leków recepturowych na koszt apteki to zbytni fiskalizm.

§ 8 pkt 5 de facto zniechęca apteki do wydawania leków gotowych w opakowaniach własnych apteki.

§ 9 ust. 2 pkt 5 będzie rodził problemy, gdyż terminy te ma określić farmaceuta na podstawie „Farmakopei Polskiej”.

§ 9 ust. 4 – zbyt daleko idący formalizm, uważam, że wystarczający byłby podpis ePUAP w przypadku prowadzenia rejestru elektronicznie.

§ 10 pkt 7 – wymóg dokumentacji potwierdzającej kontrolę temperatury i wilgotności na każdym etapie obrotu, w tym w transporcie, z podawaniem środka transportu jest nielogiczny w przypadku apteki. To sprawa hurtowni farmaceutycznej.

§ 12 szczegółowo opisuje procedurę zgłaszania osoby zastępującej kierownika apteki w czasie jego nieobecności (każdej nieobecności) oraz dane do zgłoszenia nieobecności powyżej 30 dni.

Reasumując, nowe rozporządzenie wprowadza między innymi:

- obowiązek rozdziału asortymentu w aptecę;
- konieczność prowadzenia przez kierownika apteki ewidencji czasu pracy osób fachowych zatrudnionych w aptecę (farmaceuty, technika farmaceutycznego) oraz osób zastępujących kierownika;
- obowiązek przechowywania substancji bardzo silnie działające i produkty je zawierających w zamkniętych szafkach;

- szczegółowe przepisy w zakresie sporządzania leków recepturowych i aptecznych z uwzględnieniem leków jałowych;
- przepisy o obowiązkowych przeglądach, kalibracji, konserwacji urządzeń aptecznych w szczególności używanych w recepturze.

To tylko skrótowe przedstawienie zmian.

Zgodnie z rozporządzeniem MZ z 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, z dniem 1 lipca odwołano stan zagrożenia epidemicznego, z czym wiążą się różne zmiany w obowiązujących przepisach:

- zniesienie obowiązkowych szczepień osób wykonujących zawody medyczne, w tym farmaceutów;
- zniesienie obowiązku noszenia maseczek;
- zniesienie unijnych zaświadczeń o szczepieniach na Covid-19;
- zniesienie szczególnych zasad udzielania świadczeń opieki zdrowotnej za pomocą łączności teleinformatycznej;
- koniec z zawieszeniem badań obowiązkowych pracowników – w tym przypadku obowiązuje okres przejściowy 180 dni na ich wykonanie;
- koniec możliwości procedowania organów kolegialnych zdalnie (np. rady miast).

To najważniejsze zmiany, jakie niesie za sobą zniesienie stanu epidemicznego.

🔍 W APTECE MUSI BYĆ ZATRUDNIONY KIEROWNIK APTEKI

Przypominamy, że zgodnie z przepisem art. 88 ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne w aptecę musi być ustanowiony kierownik apteki. Jest to wymóg, od którego nie ma możliwości się zwolnić. Natomiast zgodnie z art. 88 ust. 2b zmiana kierownika apteki musi być zgłoszona z wyprzedzeniem, tak aby apteka nie pozostawała bez kierownika, w trybie zwykłym, tj. 30 dni przed planowaną zmianą.

W trybie nagłym, jeżeli zmiana kierownika apteki jest spowodowana zdarzeniem, na które apteka nie miała wpływu, niezwłocznie po zaistnieniu tego zdarzenia.

Zwracamy uwagę, że obowiązek zatrudnienia kierownika w aptecę wymagany jest również w czasie postępowania administracyjnego prowadzonego przez WIF, dotyczącego procedury przeniesienia zezwolenia na prowadzenie apteki.

Art. 88 ustawy Prawo farmaceutyczne

1. W aptece ogólnodostępnej musi być ustanowiony farmaceuta odpowiedzialny za jej prowadzenie, zwany dalej „kierownikiem apteki”.
- 2b. Zmiana kierownika apteki wymaga złożenia przez podmiot prowadzący aptekę wniosku do wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, nie później niż 30 dni przed planowaną zmianą, a jeżeli zmiana kierownika apteki jest spowodowana zdarzeniem, na które apteka nie miała wpływu - niezwłocznie po zaistnieniu tego zdarzenia.
- 2c. Wniosek, o którym mowa w ust. 2b, może być załatwiony milcząco.
- 2d. Wojewódzki inspektor farmaceutyczny może wnieść w drodze decyzji sprzeciw, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, jeżeli osoba ubiegająca się o funkcję kierownika apteki nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 2.
- 2e. Jeżeli zmiana kierownika apteki jest spowodowana zdarzeniem, na które apteka nie miała wpływu, osoba ubiegająca się o funkcję kierownika apteki może objąć tę funkcję z dniem złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2b. W przypadku wniesienia sprzeciwu przez wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, o którym mowa w ust. 2d, osoba ubiegająca się o funkcję kierownika apteki przestaje pełnić tę funkcję z dniem następującym po dniu, w którym decyzja, od której wniesiono sprzeciw, stała się ostateczna.

ORZECZENIA OSA

AUTOR: OKRĘGOWY SĄD APTEKARSKI | ZDJĘCIA: PIXABAY.COM

ZARZUTY WOBE FARMACEUTY

- Przedłożenie w dniach [...] 2022 r. oraz [...] 2022 r., w celu uznania za autentyczne, podrobionych lub przerobionych dokumentów, tj. certyfikatów i zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkoleń internetowych i kursów w celu rozliczenia okresu edukacyjnego za lata 2017–2021, co stanowi naruszenie art. 77 i nast. ustawy o zawodzie farmaceuty (Dz.U. z 2022 r. poz. 184) oraz art. 1 ust. 3, art. 5, art. 15 Kodeksu Etyki Aptekarza RP.

Postanowiliśmy informacyjnie, jak i ku przestrodze, z pominięciem danych personalnych, prezentować prawomocne wyroki Okręgowego Sądu Aptekarskiego ŚIA orzekane w różnych sprawach. Zostały one skrócone oraz częściowo zmienione, jednak pozostawiono w nich informacje, z którymi powinniście się Państwo zapoznać.

Okręgowy Sąd Aptekarski w Katowicach w składzie [...] po rozpoznaniu w dniu [...] w Katowicach na rozprawie z udziałem zastępcy Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej sprawy przeciwko farmaceucie: mgr. farm. [...] orzeka:

1. Uznaje mgr. farm. [...] za winnego zarzucanego mu czynu i wymierza mu za to karę nagany.
2. Kosztami postępowania, które zostaną wyliczone w odrębnym zarządzeniu, obciąża mgr. farm. [...].

Uzasadnienie

Mgr farm. [...] przesłał na adres Śląskiej Izby Aptekarskiej w Katowicach dwie przesyłki. W obu znajdowały się certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w kursach oraz zaświadczenia/certyfikaty udziału w zakończonych zaliczeniem szkoleniach internetowych. W związku z rozbieżnością informacji w portalu e-dukcja w panelu administratora a certyfikatami przedstawionymi przez mgr. farm. [...] dotyczącymi kursów: [...], prezes Rady ŚIA w Katowicach zwrócił się w dniu [...] do

Okręgowej Izby Aptekarskiej w Krakowie o zweryfikowanie prawdziwości tych dokumentów. Jednocześnie – w przypadku braku autentyczności przysłanych certyfikatów, określenie do kogo należą, zgodnie z unikalnymi numerami umieszczonymi na wydruku.

Odpowiadając na pismo, Prezes Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie podniosła co następuje. Według informacji zawartych w systemie e-dukcja mgr farm. [...] nie przystąpił i nie rozwiązał pozytywnie żadnego testu w okresie od [...] 2016 r. do [...] 2022 r. Przystąpił do testów w szkoleniach wymienionych na certyfikatach w 2022 r. i nie udzielił 60% pozytywnych odpowiedzi w teście on-line, dlatego certyfikaty nie zostały wyedytowane. Ponadto uzyskano informację, że:

- do testu z kursu [...] przystąpiono w dniu [...] 2022 r. i ukończono z wynikiem 56,67%,
- do testu z kursu [...] przystąpiono w dniu [...] 2022 r. i ukończono z wynikiem 58,62%,

- do testu ze szkolenia internetowego [...] przystępowano dwukrotnie, tj. w dniu [...] z wynikiem 30,00% oraz [...] z wynikiem 50,00%. Dodatkowo szkolenie to było certyfikowane przez OIA w Krakowie i gdyby użytkownik rozwiązał test to widziałby jak wygląda certyfikat potwierdzający jego ukończenie. Reasumując, przedstawione do weryfikacji certyfikaty nie zostały wygenerowane przez system, nikt nie udostępnił swoich certyfikatów, a numery certyfikatów i tytuły szkoleń zostały zmienione w grafice certyfikatów poza systemem e-dukcja.

Łącznie mgr farm. [...] przesłał do Śląskiej Izby Aptekarskiej w Katowicach 14 certyfikatów [...]. Po zweryfikowaniu ww. certyfikatów z przekazaniem przez Prezesa ORA w Krakowie wykazem testów zakończonych przez mgr. farm. [...], który zawiera: nazwę i datę szkolenia, wynik, typ i liczbę punktów przyznanych za jego ukończenie, ujawniono, że przedstawione przez farmaceutę dokumenty są podrobione, przerobione i przedłożone jako autentyczne.

Poniżej znajduje się zestawienie danych umieszczonych na dokumentach przedłożonych przez farmaceutę z danymi ujawnionymi w wykazie. Numery dokumentów odpowiadają numeracji umieszczonej na stronie [...] niniejszego wniosku [...].

Z powyższego zestawienia jednoznacznie wynikało, że wszystkie przedłożone przez [...] dokumenty są podrobione lub przerobione. Wszystkie z przedłożonych przez [...] dokumentów mają przerobione daty w ten sposób, aby obejmowały ona okres edukacyjny za lata [...]. Pięć certyfikatów [...] zawiera inny niż osiągnięty przez farmaceutę wynik testu. Ponadto, certyfikat [...] dotyczący kursu Kurs szkoleniowy – [...] jest niezgodny ze wzorem dla tego szkolenia przesłanym przez OIA w Krakowie.

Rzecznik, po przeanalizowaniu materiału dowodowego, stwierdził, że okoliczności sprawy to uzasadniają i zdecydował o ogłoszeniu mgr. farm. [...] postanowienia o przedstawieniu zarzutów i w tym celu wezwał go do stawienia się w siedzibie Śląskiej Izby Aptekarskiej. Farmaceuta stawiał się na wezwanie rzecznika i złożył następujące wyjaśnienia. Przez okres pandemii pracował sam w aptece i był przekonany, że jego okres rozliczeniowy trwa do [...]. Kiedy okazało się, że się pomylił to spanikował. Jak wyjaśnił, za późno zdał sobie sprawę, że okres rozliczeniowy trwa do [...]. Przyznał, że jest mu bardzo głupio z tego powodu i bardzo przeprasza za swoje postępowanie. Powiedział, że jest dobrym farmaceutą, w zawodzie pracuje od [...] r. i cieszy się dużym zaufaniem pacjentów. Obwiniony poprosił również o łagodny wymiar kary. Dodał, że jest jedynym żywicielem rodziny i ma trójkę dzieci. Wyjaśnił, że obecnie w aptecce pracuje on i jeszcze jedna osoba. Przyznał, że w styczniu miał zamiar poprosić o przedłużenie okresu szkoleniowego, ale tego nie zrobił. Mgr farm. [...] wyraził głęboki żal z powodu zaistniałej sytuacji. Podkreślił, że zdarzenie takie nie powinno mieć miejsca i dodał, że chciałby uzupełnić wszystkie punkty.

W dniu [...] mgr farm. [...] przedłożył w Śląskiej Izbie Aptekarskiej pismo zawierające prośbę o dołączenie do akt sprawy pisma – zawiadomienia o popełnieniu czynu zabronionego (czynny żal) z dnia [...], które obwiniony skierował do Prezesa Śląskiej Izby Aptekarskiej w Katowicach. We wzmiankowanym piśmie farmaceuta zawiadomił o popełnieniu przez siebie czynu zabronionego polegającego na tym, że dopuścił się przerobienia certyfikatów zaliczających ciągłe szkolenie farmaceutów, czego bardzo żałuje i chce wyrazić skruchę. Przyznał, że w czasie trwania pandemii miał duże

braki kadrowe w aptece. Pracownica, która mu pomagała odeszła z pracy z dnia na dzień na zwolnienie lekarskie i został w aptece sam. W natłoku obowiązków umknęła mu data rozliczenia szkoleń. Był głęboko przekonany, że jego okres rozliczeniowy kończy się [...]. Kiedy zorientował się, że tak nie jest, w styczniu zaczął rozwiązywać testy. Był przekonany, że o przedłużeniu okresu rozliczeniowego może wnioskować do końca stycznia. Kiedy okazało się, że ten termin minął to spanikował i podrobił certyfikaty. Mgr farm. [...] przyznał, że nie wie co nim kierowało. Podkreślił, że stara się zrehabilitować i naprawić swój błąd. Zaznaczył, że chciałby dobrowolnie poddać się karze. Podkreślił również, że jest ceniącym wśród pacjentów farmaceutą i jako właściciel apteki stawia dobro pacjenta na pierwszym miejscu. Dodał, że apteka jest jego jedynym źródłem utrzymania i dlatego prosi o łagodne potraktowanie jego czynu. Do przedłożonego pisma [...] załączył także zaświadczenie o zaliczeniu szkolenia ciągłego w okresie edukacyjnym [...].

Uznając materiał dowodowy za kompletny, rzecznik wydał postanowienie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i przesłał je obwinionemu wraz z pouczeniem. Mgr farm. [...] odebrał skierowaną do niego korespondencję, ale nie skorzystał z przysługującego mu prawa do złożenia dodatkowych wniosków dowodowych i wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu wzmiankowanego postanowienia. Wobec powyższego rzecznik zdecydował o skierowaniu do Okręgowego Sądu Aptekarskiego w Katowicach wniosku o ukaranie mgra farm. [...].

Sąd wyznaczył w sprawie termin rozprawy, na którym mgr farm. [...] stawiał się osobiście i złożył wyjaśnienia. Podkreślił, że w czasie pandemii sam pracował w aptece i wszystkie obowiązki należały do niego. Był przekonany, że jego okres rozliczeniowy kończy się [...]. Kiedy zorientował się, że rozliczenie okresu edukacyjnego przypada na koniec [...] to wówczas przystąpił do rozwiązywania testów. Jak przyznał, nie udało mu się przedłużyć okresu rozliczeniowego. Mgr farm. [...] potwierdził, że podrobił certyfikaty. Jak wyjaśnił, było to spowodowane natłokiem pracy w aptece i tym, że spanikował. Po wszystkim zaczął uczestniczyć w szkoleniach. Nadmienił, że nie kontaktował się z izbą aptekarską, aby dopytać, co może zrobić w sytuacji nieuzbierania punktów w danym okresie edukacyjnym. Obwiniony podkreślił, że prowadzi bardzo małą rodzinną aptekę, która cieszy się zaufaniem pacjentów. Mgr farm. [...] przyznał, że ma świadomość, że postąpił źle i zwrócił się do sądu z prośbą o jak najmniejszy

wymiar kary. Podkreślił, że apteka jest jedynym źródłem utrzymania rodziny, a on sam pracuje w aptece od [...] do [...].

Sąd zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości sądu fakt, że mgr farm. [...] przedłożył [...] w celu uznania za autentyczne, podrobione lub przerobione dokumenty, tj. certyfikaty i zaświadczenia potwierdzające ukończenie szkoleń internetowych i kursów w celu rozliczenia okresu edukacyjnego za lata 2017–2021, przez co naruszył art. 77 i nast. ustawy o zawodzie farmaceuty (Dz.U. z 2022 r. poz. 184) oraz art. 1 ust. 3, art. 5, art. 15 Kodeksu Etyki Aptekarza RP. Materiał dowodowy zgromadzony w toku niniejszego postępowania prowadzi do niebudzącego wątpliwości przekonania o winie i sprawstwie mgra farm. [...]. Zresztą sam obwiniony przyznał, że dopuścił się czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie.

Sąd uznał, że mgr farm. [...] działał umyślnie, w zamiarze bezpośrednim i z pełną świadomością, że to co robi jest nieetyczne i sprzeczne z prawem. Obwiniony podrobił łącznie aż 14 certyfikatów i zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkoleń internetowych i kursów w celu rozliczenia okresu edukacyjnego [...]. Sąd nie widzi usprawiedliwienia dla takiego czynu. Mgr farm. [...] wyjaśnił, że kiedy uświadomił sobie, że jego okres rozliczeniowy kończy się w [...] roku to „spanikował”. Nie wniósł o przedłużenie okresu szkoleniowego, a nawet nie skontaktował się z izbą, aby zapytać, co w takiej sytuacji powinien zrobić. Wówczas zapewne podjął decyzję o podrobieniu dokumentów. W ocenie sądu obwiniony jako osobą dorosłą, w pełni poczytalną, był świadomy bezprawności swego zachowania, a pomimo to dopuścił się zarzucanego mu czynu.

Sąd wymierzając obwinionemu karę nagany miał na uwadze, aby jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniała stopień społecznej szkodliwości czynu oraz cel zapobiegawczy i wychowawczy, który ma osiągnąć w stosunku do obwinionego. Sąd uwzględnił w szczególności motywację i sposób zachowania się mgra farm. [...], oceniając je jako wysoce naganne. W tym miejscu należy podkreślić, że sąd skonstatował, że obwiniony czuje nieudawany wstyd i zażenowanie z powodu swojego czynu, co również wzięto pod uwagę orzekając o karze.

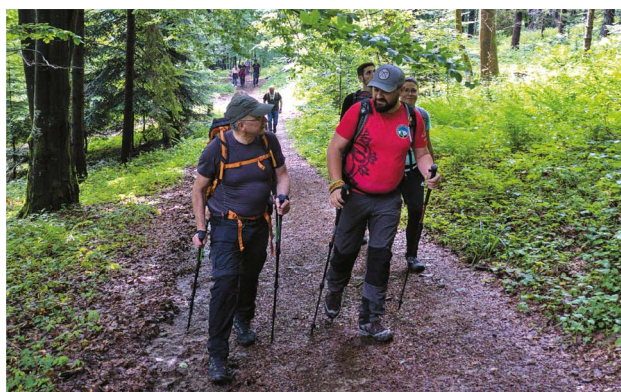
XXI RAJD TURYSTYCZNY SIA

Piękna tradycja rajdowa śląskich aptekarzy po raz kolejny zgromadziła entuzjastów gór, przyrody, przygody i uśmiechu. XXI Rajd Turystyczny Śląskiej Izby Aptekarskiej, zainicjowany i zorganizowany przez Tomasza Kłoca, w tym roku odbył się w Beskidzie Sądeckim. Naszym przewodnikiem był niezastąpiony Arek Imiela.

Spotkaliśmy się „w samo południe” na rynku w Starym Sączu i, po wypiciu aromatycznej kawy, poznaliśmy historię galicyjskiego miasta. Następnie zwiedziliśmy Klasztor Sióstr Klarysek i obejrzelśmy Bramę Seklerską. Kolejnym etapem był spacer na Górę Miejską ścieżką edukacyjną na Leśne Moło w koronach drzew. Cóż to za tradycja bez lokalnej kuchni – nie pozostało nic innego jak posiłek w Browarze Starosądeckim. Stąd już przejazd do bazy noclegowej – Willi Karla w Krynicy-Zdroju, gdzie czekali na nas bardzo gościnni właściciele. Wieczór uczestnicy rajdu spędzili odpoczywając na tarasie lub zwiedzając Krynice.

A już kolejnego dnia czekała na nas prawdziwa przygoda. Bo oto właśnie przewodnik postanowił poprowadzić nas w Góry Leluchowskie – a tu, jak śpiewa „Stare Dobre Małżeństwo”, „zaczyna się koniec świata”. I choć trasa jest niezbyt wymagająca, to w strugach ulewnego deszczu stanowiła nie lada wyzwanie. Start w Leluchowie, przez szczyt Kraczonik, Dubne z jego piękną cerkwią św. Michała Anioła i powrót do Leluchowa. W czasie kilkugodzinnej wyprawy przemokliśmy do „suchej nitki”, ale dobry humor i świetny nastrój nie opuszczał nas nawet po zakończeniu marszu. I dobrze, gdyż przydał się jeszcze wieczorem, kiedy przy grillu, dźwiękach gitar i śpiewie toczyły się długie, nocne rozmowy.

AUTOR: MGR FARM. AGNIESZKA LIPSKA | ZDJĘCIA: MGR FARM. AGNIESZKA LIPSKA

Organizatorzy XXI Rajdu Turystycznego Śląskiej Izby Aptekarskiej.
Od lewej: Tomasz Kłoc, Arek Imiela, Agnieszka Lipska

Mofeta w Tyliczu

I tak nadszedł dzień trzeci, a wraz z nim wędrówka na Jaworzynę Krynicką. W zależności od stanu wilgotności obuwia po wczorajszej ulewie, grupa podzieliła się na dwa zespoły – pierwszy skorzystał z uroków kolejki górskiej, a drugi odczo wyruszył pieszo. I chociaż chwilowo mgliście, to tym razem bez kropli deszczu, różnymi drogami, ale wspólnie dotarliśmy na szczyt. Następnie udaliśmy się na krótki odpoczynek do schroniska PTTK pod Jaworzyną Krynicką, gdzie czekała nas miła niespodzianka – Turystyczna Awangarda Muzyczna z cudowną, klimatyczną atmosferą.

▲
Uczestnicy XXI Rajdu Turystycznego
Jaworzyna Krynicka, 8–11.06.2023 r.

▲
Pijalnia wód Jana
Krynica-Zdrój

▲
Cerkiew św. Michała Anioła

To nie koniec sobotnich wrażeń. Wieczorem, jak nakazuje rajdowa tradycja, farmaceuci i pozostali uczestnicy rajdu wysłuchali wykładu Agnieszki Lipskiej o „Wody uzdrowiskowe okolic Krynicy”. Szkolenie było połączone z degustacją lokalnych wód leczniczych.

Ostatniego dnia rajd nie zwolnił tempa. Pożegnaliśmy naszych gospodarzy i udaliśmy się do malowniczej Krynicy. Tam wysłuchaliśmy przewodnika opowiadającego o historii miasta, obejrzeliśmy najciekawsze zabytki i pomniki, a także zwiedziliśmy pijalnię wód leczniczych.

Następnie przejechaliśmy do Tylicza, aby zobaczyć ciekawe zjawisko przyrodnicze – Mofety. Stąd już blisko do Powroźnika, gdzie zwiedziliśmy cerkiew św. Jakuba, wyjątkowy zabytek wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Pełni przeżyć, wrażeń, wspomnień i wiedzy historyczno-geograficzno-turystycznej, malowniczą trasą Doliny Popradu dotarliśmy do Starego Sącza. Tu, po wspólnym posiłku, Pan Tomasz Kloc rajd rozwiązał, a my zostaliśmy z nadzieją udziału w kolejnym Rajdzie Śląskiej Izby Aptekarskiej.

IX MISTRZOSTWA POLSKI OIA W PIŁCE NOŻNEJ HALOWEJ

Po kilkuletniej przerwie, spowodowanej pandemią i związanymi z nią ograniczeniami w urządzaniu imprez masowych, w sobotę 25 marca 2023 r. w Chorzowie miała miejsce kolejna ogólnopolska edycja rozgrywek farmaceutów w piłce nożnej halowej.

AUTOR: MGR DOROTA HAPETA, MGR INŻ. LECH WRÓBLEWSKI | ZDĘCIA: ELŻBIETA SALAMON

**25 MARCA
2023 r.**

OIA Katowice 1 – zwycięska drużyna
IX Mistrzostw Polski Okręgowych Izba Aptekarskich
w Piłce Nożnej Halowej

Nad realizacją zawodów czuwali (od lewej):

- mgr inż. Lech Wróblewski – organizator,
- Piotr Wajda – spiker,
- Marcin Górski – spiker,
- dr n. farm. Mikołaj Konstanty – Prezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej.

Dlaczego mistrzostwa odbyły się na Śląsku? Tradycją jest organizowanie turnieju przez izbę aptekarską, której reprezentacja zwyciężyła w poprzednich zawodach. W roku 2019, kiedy to w Krakowie odbyły się VIII Mistrzostwa Polski Okręgowych Izb Aptekarskich w Piłce Nożnej Halowej, triumfatorom została drużyna Śląskiej Izby Aptekarskiej w Katowicach, dlatego gospodarzem tegorocznego wydarzenia była nasza izba. Zresztą, nie pierwszy raz, gdyż nasi piłkarze zwyciężali również we wcześniejszych turniejach: V Mistrzostwach w Łęczycy w roku 2016 i VI Mistrzostwach w Sosnowcu w roku 2017.

W tegorocznych mistrzostwach wzięło udział 12 drużyn okręgowych izb aptekarskich z: Bielska-Białej, Bydgoszczy, Gdańska, Katowic (dwie reprezentacje), Krakowa, Łodzi, Poznania, Rzeszowa, Wrocławia, Zielonej Góry i ze Szczecina.

Patronat nad wydarzeniem objęła Naczelna Izba Aptekarska oraz Śląski Związek Piłki Nożnej, patronat honorowy – Prezydent Miasta Chorzów Andrzej Kotła, a patronat medialny – „Aptekarz Polski”. Partnerami wydarzenia były hurtownie i firmy farmaceutyczne: Hurtap, Bayer, Espefa, Farmina, Hartmann, Humavit, PGF, Puwer, Salus International, Salveo, Sanprobi.

W przeddzień rozgrywek, w piątek 24 marca, w godzinach popołudniowych odbyło się punktowane szkolenie, dostępne dla wszystkich zainteresowanych farmaceutów – stacjonarnie w hotelu Diamant w Chorzowie, jak również w formie on-line na kanałach: <https://www.facebook.com/SlaskalIzbaAptekarska/> oraz <https://www.youtube.com/@siakatowice/streams>

Wykład *Automatyzacja w aptece – przyszłość czy fanaberia?* wygłosiła mgr farm. Paulina Front.

Emocje rosły z każdą chwilą, gdyż tuż po szkoleniu nastąpiło losowanie grup rozgrywek. Rozgrywki miały odbywać się w Chorzowie w dwóch halach równocześnie: grupa A – w hali przy ul. Dąbrowskiego 113, zaś grupa B – w hali przy ul. Granicznej 92. Aby zapewnić równowagę w liczbie rozgrywanych meczów na etapie grupowym, Śląska Izba Aptekarska wystawiła dwie reprezentacje. Dzięki temu w każdej hali mogła odbyć się jednakowa liczba meczów.

Tradycyjnie, mistrzowie i wicemistrzowie poprzedniego turnieju (tutaj: Katowice 1 – koszyk A i Kraków – koszyk B) zostali rozstawieni w grupach. Po uzgodnieniu przez kapitanów wszystkich drużyn, drużyna Katowice 2 została rozlosowana z koszyka B.

Kolejność grup wylosowały dwie córki jednego z zawodników drużyny z Poznania, które również przyjechały na turniej. Dzięki nim poznaliśmy skład grupy:

Grupa A

- A1 – OIA Zielona Góra
- A2 – OIA Katowice 1
- A3 – OIA Łódź
- A4 – OIA Bielsko-Biała
- A5 – OIA Gdańsk
- A6 – OIA Rzeszów

Grupa B

- B1 – OIA Wrocław
- B2 – OIA Poznań
- B3 – OIA Szczecin
- B4 – OIA Kraków
- B5 – OIA Bydgoszcz
- B6 – OIA Katowice 2

NAJLEPSZE DRUŻYNY ORAZ KLASYFIKACJA INDYWIDUALNA

2 miejsce – OIA Łódź

3 miejsce – OIA Bydgoszcz

Klasyfikacja indywidualna

Od lewej: Prezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej dr n. farm. Mikołaj Konstanty, najlepszy bramkarz – Dariusz Ogiński (OIA Gdańsk), najlepszy strzelec – Maciej Fik (OIA Gdańsk) oraz Kacper Wnuk (OIA Bydgoszcz), najlepszy piłkarz (MVP) – Jacek Mruk (OIA Szczecin), najlepszy asystent – Tomasz Zaprutko (OIA Poznań), nagroda Fair Play – OIA Zielona Góra.

IX MISTRZOSTWA POLSKI OIA W PIŁCE NOŻNEJ HALOWEJ

Rozgrywki rozpoczęły się sobotą 25 marca 2023 r. o godz. 8.30 w dwóch halach równocześnie, w systemie „każdy z każdym”.

Wyniki poszczególnych meczów:

A1 – OIA Zielona Góra : A6 – OIA Rzeszów – 0:8
A2 – OIA Katowice 1 : A5 – OIA Gdańsk – 0:1
A3 – OIA Łódź : A4 – OIA Bielsko-Biała – 1:1
A1 – OIA Zielona Góra : A5 – OIA Gdańsk – 0:12
A6 – OIA Rzeszów : A4 – OIA Bielsko-Biała – 0:1
A2 – OIA Katowice 1 : A3 – OIA Łódź – 2:0
A1 – OIA Zielona Góra : A4 – OIA Bielsko-Biała – 0:3
A5 – OIA Gdańsk : A3 – OIA Łódź – 0:1
A6 – OIA Rzeszów : A2 – OIA Katowice 1 – 0:5
A1 – OIA Zielona Góra : A3 – OIA Łódź – 1:6
A4 – OIA Bielsko-Biała : A2 – OIA Katowice 1 – 0:1
A5 – OIA Gdańsk : A6 – OIA Rzeszów – 6:0
A1 – OIA Zielona Góra : A2 – OIA Katowice 1 – 0:7
A3 – OIA Łódź : A6 – OIA Rzeszów – 4:1
A4 – OIA Bielsko-Biała : A5 – OIA Gdańsk – 1:2

B1 – OIA Wrocław : B6 – OIA Katowice 2 – 0:1
B2 – OIA Poznań : B5 – OIA Bydgoszcz – 4:2
B3 – OIA Szczecin : B4 – OIA Kraków – 1:2
B1 – OIA Wrocław : B5 – OIA Bydgoszcz – 1:3
B6 – OIA Katowice 2 : B4 – OIA Kraków – 0:3
B2 – OIA Poznań : B3 – OIA Szczecin – 2:3
B1 – OIA Wrocław : B4 – OIA Kraków – 0:2
B5 – OIA Bydgoszcz : B3 – OIA Szczecin – 2:0
B6 – OIA Katowice 2 : B2 – OIA Poznań – 0:4
B1 – OIA Wrocław : B3 – OIA Szczecin – 1:2
B4 – OIA Kraków : B2 – OIA Poznań – 4:3
B5 – OIA Bydgoszcz : B6 – OIA Katowice 2 – 2:0
B1 – OIA Wrocław : B2 – OIA Poznań – 1:3
B3 – OIA Szczecin : B6 – OIA Katowice 2 – 2:1
B4 – OIA Kraków : B5 – OIA Bydgoszcz – 1:2

O godzinie 15.15 już było wiadomo, że do ćwierćfinału przeszły drużyny okręgowych izb aptekarskich z Gdańska, Katowic, Poznania, Bydgoszczy, Łodzi, Bielska-Białej, Krakowa i ze Szczecina.

Wyniki poszczególnych meczów ćwierćfinałowych:

hala A

1A – OIA Gdańsk : 4B – OIA Poznań – 1:0
2A – OIA Katowice 1 : 3B – OIA Szczecin – 3:1

hala B

1B – OIA Bydgoszcz : 4A – Bielsko-Biała – 2:0
2B – OIA Kraków : 3A – OIA Łódź – 1:2

Od etapu półfinałowego rozgrywki toczyły się wyłącznie w hali przy ul. Dąbrowskiego 113.

Wyniki meczów półfinałowych:

C1 – OIA Gdańsk : D2 – OIA Łódź – 0:4
C2 – OIA Katowice 1 : D1 – OIA Bydgoszcz – 3:1

Po rozegraniu meczów półfinałowych i meczu o 3. miejsce, kibice mogli obejrzeć ten najbardziej wyczekiwany, i już po 20 minutach (czas trwania każdego meczu to 2 x 10 minut) po raz kolejny triumfowała reprezentacja Śląskiej Izby Aptekarskiej – Katowice 1, tak więc ona została zwycięzcą IX Mistrzostw Polski Okręgowych Izb Aptekarskich w Piłce Nożnej Halowej 2023.

Najlepszy strzelec:
(od lewej)
Maciej Fik,
Kacper Wnuk

Wynik meczu o trzecie miejsce:

OIA Gdańsk : OIA Bydgoszcz – 1:5

Wynik meczu finałowego:

OIA Łódź : OIA Katowice 1 – 0:2

Tuż po zakończeniu meczu finałowego nastąpiła dekoracja zwycięzców:

Klasyfikacja indywidualna:

- najlepszy strzelec: Maciej Fik (OIA Gdańsk) oraz Kacper Wnuk (OIA Bydgoszcz),
- najlepszy asystent: Tomasz Zaprutko (OIA Poznań),
- najlepszy piłkarz (MVP): Jacek Mruk (OIA Szczecin),
- najlepszy bramkarz: Dariusz Ogiński (OIA Gdańsk),
- nagroda Fair Play: OIA Zielona Góra.

Miejsce zajęte przez drużyny w turnieju

1. OIA Katowice 1
2. OIA Łódź
3. OIA Bydgoszcz
4. OIA Gdańsk
5. OIA Szczecin
6. OIA Kraków
7. OIA Bielsko-Biała
8. OIA Poznań
9. OIA Rzeszów
10. OIA Katowice 2
11. OIA Wrocław
12. OIA Zielona Góra

Wieczorem, w trakcie uroczystej kolacji, farmaceuci zapoznali się z historią Mai – córki jednego z zawodników Śląskiej Izby Aptekarskiej, która kilka lat temu uległa wypadkowi komunikacyjnemu i od tego czasu wymaga stałej intensywnej rehabilitacji. Zgromadzeni na sali okazali się prawdziwymi gigantami i mistrzami świata. Kwota wsparcia finansowego, przekazanego do skarboxy i w formie wpłat na Fundację Siepomaga wyniosła 20.000 zł !!! Wszystkim, którzy wspomogli akcję, jeszcze raz ogromnie dziękujemy. Cieszymy się, że macie wielkie serce nie tylko do sportu, ale i do pomocy!

Maja – córka mgr farm. Przemek Krzyżka
www.siepomaga.pl/budzimymaje

Piotr Wajda

Marcin Górski

Osoby, które chciałyby poznać historię Mai i pomóc dziewczynce od-
 syłamy na strony:

www.siepomaga.pl/budzimymaje
fundacja-auxilia.pl/cudem-przezyla-wypadek-pomoz-mai-wrocic-do-zdrowia/
m.facebook.com/profile.php?id=100077695123443&eav=Afa-oO1zRdBnZaQGGQAMnrrQ9w6y6BeBXppcLGh_UenS0VRg-FzXuSpNWfkl7Uw4ruJ5l&paipv=0&_rdr

W trakcie i po ich zakończeniu Śląska Izba Aptekarska w Katowicach otrzymała wiele podziękowań za wysoki poziom organizacji. Zawdzięczamy to między innymi zaangażowaniu pracowników biura, pracy ratowników medycznych, udzielających pomocy zawodnikom, którzy doznali urazu, oraz osobom relacjonującym

wydarzenie. Wymienić należy tutaj przede wszystkim Piotra Wajdę i Marcina Górskiego – spikerów prowadzących całe wydarzenie na wysokim, profesjonalnym poziomie. Spotkanie utrwaliła w kadrze Elżbieta Salamon – pasjonatka fotografii, prowadząca na Instagramie konto „Szlakiem Pasji” [instagram.com/szlakiem_pasji?igshid=ZDdkNTZiNTM=](https://www.instagram.com/szlakiem_pasji?igshid=ZDdkNTZiNTM=)

Tym, którzy nie mogli przyjechać osobiście, umożliwiono śledzenie IX Mistrzostw Polski Okręgowych Izb Aptekarskich w Piłce Nożnej Halowej 2023 w sieci na stronie www.youtube.com/@siakato-wice/streams. Dzięki streamingowi wydarzenie zyskało znaczny zasięg i wielu obserwujących. Dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie mistrzostw za poświęcony czas, serce i energię – bez Was by się to nie udało.

Abstrakt pracy specjalizacyjnej

NIEDOŻYWIENIE KLINICZNE Z PERSPEKTYWY FARMACEUTY CLINICAL MALNUTRITION FROM THE PHARMACIST'S PERSPECTIVE

Praca specjalizacyjna: dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk
 Kierownik specjalizacji: mgr farm. Ewa Bilińska-Lis

Niedożywienie jest czynnikiem zmniejszającym szanse pacjentów na powrót do zdrowia, zwiększającym ryzyko zakażeń, wydłużającym czas hospitalizacji i rekonwalescencji. To także czynnik ryzyka zwiększający prawdopodobieństwo powikłań. Farmakoterapia pacjentów niedożywionych jest mniej skuteczna, bardziej toksyczna i obciążona dodatkowymi kosztami. Kompetencje niezbędne do wstępnej oceny ryzyka niedożywienia powinny być powszechne wśród wszystkich pracowników ochrony, również wśród farmaceutów, co wpisuje się w wolumen usług farmaceutycznych określonych w przepisach. Propozycją wzmocnienia roli farmaceuty w polskim systemie ochrony zdrowia jest opieka prehabilitacyjna, w trakcie której przygotowuje się pacjenta do leczenia o wysokiej inwazyjności. Poprzez wsparcie żywieniowe i psychologiczne, zindywidualizowaną aktywność fizyczną, eliminację czynników negatywnych (np. nałogów) oraz optymalizację farmakoterapii i suplementacji, można już w czasie 2–6 tygodni doprowadzić do osiągnięcia przez pacjenta możliwie najlepszej kondycji, zwiększając prawdopodobieństwo, że ten zniesie trudy leczenia i terapia zakończy się powodzeniem. W tym celu niezbędne jest rozszerzenie zakresu świadczeń udzielanych przez farmaceutów, aby mogli oni brać aktywny i znaczący udział w działaniach związanych z profilaktyką, promocją zdrowia i farmakoterapią.

Słowa kluczowe: niedożywienie, leczenie żywieniowe, prehabilitacja, farmacja szpitalna.

AUTOR: MGR DOROTA HAPETA, MGR. INŻ. LECH WRÓBLEWSKI | ZDJĘCIA: MGR. INŻ. LECH WRÓBLEWSKI

 Uczestnicy Gali Noworocznej
Śląskiej Izby Aptekarskiej

NOWOROCZNA GALA

Teatr Rozrywki w Chorzowie, 7 stycznia 2023 r.

W sobotę 7 stycznia 2023 r. w Teatrze Rozrywki w Chorzowie odbyła się Noworoczna Gala Śląskiej Izby Aptekarskiej. Mecenasami spotkania były firma Hartmann oraz Hurtownia Farmaceutyczna Neuca. Gala cieszyła się dużym zainteresowaniem zarówno farmaceutów, jak i znamienitych gości.

Spotkanie w roli konferansjera znakomicie poprowadził Marek Chudziński – aktor, którego później mieliśmy okazję oglądać w spektaklu.

W pierwszej części, Prezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej dr n. farm. Mikołaj Konstanty oraz wiceprezes dr n. farm. Piotr Brukiewicz wręczyli odznaczenia Śląskiej Izby Aptekarskiej osobom, które swoimi osiągnięciami, postawą i działalnością przyczyniły się do rozwoju bądź rozstawienia śląskiej farmacji. Wyróżnili również osoby, które w szczególny sposób współpracują ze Śląską Izbą Aptekarską.

Osoby odznaczone w trakcie *Noworocznej Gali Śląskiej Izby Aptekarskiej*:

- **Śląski Aptekarz Roku 2021**

dr hab. n. farm. Artur Beberok, prof. Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach;

- **Śląski Aptekarz Roku 2022**

mgr farm. Rafał Hechmann, mgr farm. Iga Kęsy, mgr farm. Konrad Kulak, mgr farm. Magdalena Przybyła;

- **Laur Śląskiej Izby Aptekarskiej**

mgr farm. Barbara Blokesz, mgr farm. Joanna Brzezina, mgr farm. Beata Dąbrowska-Kozik, mgr farm. Anna Hechmann-Witańska, dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk, mgr farm. Zachariasz Kosowski, mgr farm. Paulina Kowal-Surma, dr n. med. Marek Lysko, mgr farm. Barbara Łabus, mgr farm. Katarzyna Łaszczych, mgr farm. Magdalena Michałowska, mgr farm. Alicja Napióra, mgr inż. Tomasz Pawlik, mgr farm. Agnieszka Pelon-Galas, mgr farm. Wojciech Pietryka, mgr farm. Barbara Schmidt, mgr farm. Katarzyna Semkiw, mgr inż. Tomasz Spyra, mgr farm. Danuta Strzelczyk, mgr Iwona Tokarz, mgr Beata Warecka-Śmietana, mgr farm. Agnieszka Widera, mgr farm. Ewa Wieczorek, mgr farm. Ewa Witman;

- **Odznaka „Farmaciae Seniori”**

mgr farm. Maria Bartwińska-Kondek, mgr farm. Krystyna Caruk, mgr farm. Jolanta Dominek, mgr farm. Daniela Pańzewicz, dr n. farm. Jadwiga Zdąbłasz;

- **Medal im. Aptekarza Edmunda Baranowskiego**

mgr farm. Michał Byliniak, mgr farm. Małgorzata Chojecka-Dyrdaś, mgr farm. Katarzyna Filipowicz-Dyrka, mgr farm. Małgorzata Gurgul-Pełka, mgr farm. Barbara Janota, mgr farm. Agnieszka Lipska, mgr farm. Hanna Mączyńska-Małożięć, mgr farm. Maria Stępień, dr n. farm. Grażyna Świerczek-Zięba.

Od lewej: dr n. farm. Piotr Brukiewicz, mgr farm. Michał Byliniak, dr n. farm. Grażyna Świerczek-Zięba, mgr farm. Hania Mączyńska-Małożięć, mgr farm. Agnieszka Lipska, mgr farm. Małgorzata Gurgul-Pełka, dr n. farm. Mikołaj Konstanty

W trakcie uroczystości głos zabrała mgr farm. Magdalena Przybyła, która w imieniu wszystkich odznaczonych za pomoc uchodźcom opowiedziała o działalności punktów recepcyjnych oraz o fundacji farmaceuci.org, która została stworzona przez magistra Rafała Hechmanna w odpowiedzi na potrzeby związane z napływem do Polski tysięcy uchodźców wojennych z Ukrainy. Prelegentka poinformowała o banerach fundacji prezentowanych w teatrze, możliwości bliższego zapoznania się z działalnością fundacji oraz możliwości wsparcia uchodźców.

Ponieważ mgr farm. Rafał Hechmann – inicjator utworzenia fundacji farmaceuci.org, nie mógł uczestniczyć w gali, wysłuchaliśmy krótkiego nagrania z podziękowaniami i życzeniami na 2023 r.

Na zakończenie tej części wydarzenia dr n. farm. Mikołaj Konstanty poprosił mgr. farm. Michała Byliniaka o podzielenie się wiedzą na temat działalności farmaceutycznej na płaszczyźnie europejskiej. Mgr farm. Michał Byliniak – obecnie dyrektor generalny INFARM-y – Związku Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych, były Prezydent Europejskiej Organizacji Farmaceutycznej PGEU w Brukseli, mówił o pracy farmaceutów w tym obszarze.

Następnie Prezes Rady Śląskiej Izby Aptekarskiej dr n. farm. Mikołaj Konstanty złożył wszystkim zgromadzonym życzenia na nowy rok i zaprosił do wspólnego oglądania spektaklu „Zatańczmy! Koncert sylwestrowy na BIS” w wykonaniu aktorów, zespołu wokalnego i zespołu baletowego oraz orkiestry Teatru Rozrywki. Wysoki poziom artystyczny przedstawienia został nagrodzony owacjami na stojąco.

Po zakończonej gali otrzymaliśmy od Państwa wiele ciepłych słów na temat organizacji spotkania oraz gratulacje dotyczące pomysłu organizacji tego typu wydarzenia.

Autorka: mgr farm. Agata Kołodziej-Maćczak (OIA Katowice)
 Tytuł zdjęcia: „Officina Profumo Farmaceutica di Santa Maria Novella – najstarsza apteka na świecie”
 Laureatka VIII Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego dla Farmaceutów – FotoFarm w kategorii „Apteka i aptekarz w obiektywie”

Autorka: mgr farm. Agata Kołodziej-Maćczak (OIA Katowice)
 Tytuł zdjęcia: „Duch dawnego aptekarstwa”
 Wyróżnienie w VIII Ogólnopolskim Konkursie Fotograficznym dla Farmaceutów – FotoFarm w kategorii „Apteka i aptekarz w obiektywie”

▲ Autorka: mgr farm. Agata Kołodziej-Mańczak (OIA Katowice)

Tytuł zdjęcia: „Wędrowiec nad morzem chmur”

Laureatka VIII Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego dla Farmaceutów-FotoFarm w kategorii „Nie samą pracą żyje aptekarz”

▲ Autor: mgr farm. Dariusz Mańczak (OIA Katowice)

Tytuł zdjęcia: „Zima”

Laureat VIII Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego dla Farmaceutów-FotoFarm w kategorii „Varia”

Autorka: mgr farm. Agata Kołodziej-Maćczak (OIA Katowice)

Tytuł zdjęcia: „Apteka z widokiem”

Laureatka VIII Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego dla Farmaceutów–FotoFarm w kategorii „Farmacja na świecie”

Autor: mgr farm. Maciej Kurtowicz (OIA Zielona Góra)

Tytuł zdjęcia: „ECOFashion-Livia”

Wyróżnienie w VIII Ogólnopolskim Konkursie Fotograficznym dla Farmaceutów-FotoFarm w kategorii „Nie samą pracą żyje aptekarz”

Ochrona życia i zdrowia
dla Śląskich Farmaceutów

UBEZPIECZENIE W PIGUŁCE

Dopasowany pakiet
do potrzeb i możliwości
ubezpieczonego –
wielowariantowość oferty

Assistance medyczny
(pomoc medyczna,
rehabilitacja, transport i opieka)

Dodatkowa ochrona dzieci
(aktywne i zdrowe dziecko) –
jako alternatywa lub
uzupełnienie oferty szkolnej

Dopasowana ochrona
ubezpieczeniowa dla osób
aktywnych (np. sportowo,
często podróżujących)

Ochrona całej rodziny
na wypadek nieprzewidzianych
sytuacji losowych
(śmierć, ciężka choroba,
nieszczśliwy wypadek) –
wypłata do 380 000 zł

Zabezpieczenie finansowe
na wypadek niezdolności
do pracy lub samodzielnej
egzystencji

Leczenie specjalistyczne –
wybrane jednostki

Wypłata świadczenia
za pobyt w szpitalu,
operację i rekonwalescencję

Szczegóły ubezpieczenia:

Sebastian Sienkiewicz, tel. 502 678 344

e-mail: s.sienkiewicz@adviser.org.pl

www.farmaceuta.org w zakładce: **Grupowe ubezpieczenie życia i zdrowia**

UBEZPIECZENIA Z MYŚLĄ O FARMACEUTACH